

mag. Vid MARCEN

osebnost mojega kraja

(raziskovalna naloga)

Avtorice:

Neža ARNOL, 7.b

Alisa KIKER, 6.a

Iza KRAGL, 7.a

Mentorica:

Jana DRAKSLER, prof. mat. in fiz.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, marec 2012

KAZALO

	stran
KAZALO SLIK	3
POVZETEK	4
UVOD	5
OTROŠTVO	6
ŠOLANJE	9
SLUŽBOVANJE	17
DRUŽINA	32
NAGRADE IN PRIZNANJA	37
DRUGI O VIDU MARCENU	41
ZAKLJUČEK	45
ZAHVALA	46
VIRI IN LITERATURA	47

KAZALO SLIK

slika številka

- 1 mag. VID MARCEN (2008)
- 2 mag. VID MARCEN Z MLADIMI RAZISKOVALKAMI (2012)
- 3 ROJSTNA HIŠA VIDA MARCENA (1944)
- 4 OČE VID MARCEN (okrog leta 1981)
- 5 VID PRI PETIH LETIH (1950)
- 6 MATI CIRILA MARCEN (okrog leta 1968)
- 7 NA POROKI SESTRICNE DRAGICE (1950)
- 8 UTRINEK IZ MLADOSTNIH LET (okrog leta 1960)
- 9 VID KOT DIJAK NIŽJE GIMNAZIJE V ŠENTJURJU (1957)
- 10 VID KOT UČITELJIŠČNIK S SOŠOLCI IN RAZREDNIKOM (1961)
- 11 NA SMUČARSKEM TEČAJU S PROF. MIRANOM HORVATOM (okrog leta 1964)
- 12 POTRDILO O OPRAVLJENEM SODNIŠKEM IZPITU (1964)
- 13 VID MARCEN KOT MATURANT (1965)
- 14 VID KOT ŠTUDENT PEDAGOŠKE AKADEMIJE V MARIBORU (1967)
- 15 VOJAŠKI OKTET NA PRIREDITVI POKAŽI KAJ ZNAŠ (1968)
- 16 OTROŠKI ZBOR OŠ I. CELJSKE ČETE NA PRILOŽNOSTNEM NASTOPU (1969)
- 17 MLADI PEVCI NA MLADINSKEM PEVSKEM FESTIVALU V CELJU (1971)
- 18 VID MARCEN NA NASLOVNICI NOVEGA TEDNIKA (1971)
- 19 MED DIRIGIRANJEM MNOŽIČNEMU ZBORU NA MUZEJSKEM TRGU (1971)
- 20 VID MARCEN S SVOJIM RAZREDOM (1970)
- 21 OKTET MERX CELJE (1972)
- 22 DANES JE KITARA NJEGOVA REDKA SPREMLJEVALKA (2004)
- 23 KOLEKTIV PEDAGOŠKEGA ŠOLSKEGA CENTRA CELJE (okrog leta 1972)
- 24 DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR NA TEKMOVANJU V CELJE (1975)
- 25 DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR V AKCIJI V NEERPELTU (1977)
- 26 DIPLOMA ZA OSVOJENO ZLATO MEDALJO (1977)
- 27 MOŠKI PEVSKI ZBOR SVOBODA CELJE (1977)
- 28 NASLOVNICA LP PLOŠČE KOMORNEGA MOŠKEGA ZBORA CELJE
- 29 MOŠKI KOMORNI ZBOR CELJE (okrog leta 1983)
- 30 KOLEKTIV GLASBENE ŠOLE CELJE LETA 1983
- 31 ČESTITKE MLADIM PROFESORICAM (2008)
- 32 PRENOVLJENA GLASBENA ŠOLA CELJE (2007)
- 33 USPEŠEN KOLEKTIV GLASBENE ŠOLE CELJE (2007)
- 34 VID MARCEN KOT SLAVNOSTNI GOVORNIK NA PRIREDITVI (2008)
- 35 NA PODELITVI MAGISTERIJA (1996)
- 36 VID, KOT GA JE MED FESTIVALOM »OVEKOVEČIL« GLASBENI KOLEGA
- 37 PRILOŽNOSTNI PEVSKI ZBOR Z ZBOROVODJEM (2003)
- 38 POROČNA FOTOGRAFIJA (16. 6. 1979)
- 39 SANJA IN BENJAMIN Z DEDOM NA KOZJANSKEM (1985)
- 40 SREČNA DRUŽINA (2008)
- 41 VID S SESTRO JOŽICO NA PRAZNOVANJU PRI MARCENOVIH (2002)
- 42 VID V SVOJEM VINOGRADU (okrog leta 2000)
- 43 VIDOVA DOMAČIJA DANES (2010)
- 44 S SORODNIKI POD DOMAČO BRAJDO (2009)
- 45 NJUNI SKUPNI TRENUTKI (2008)
- 46 PONOS DRUŽINE MARCEN (2010)
- 47 PRIZNANJE KULTURNE SKUPNOSTI CELJE
- 48 PRIZNANJE FRANA GERBIČA
- 49 KELIH CESARICE BARBARE IN POTRDILO O PREJEMU KELIHA CESARICE BARBARE
- 50 MED PODELITVIJO ŽUPANOVEGA PRIZNANJA (2005)
- 51 ZLATA GALLUSOVA ZNAČKA
- 52 MLADE RAZISKOVALKE PRI DELU (2012)

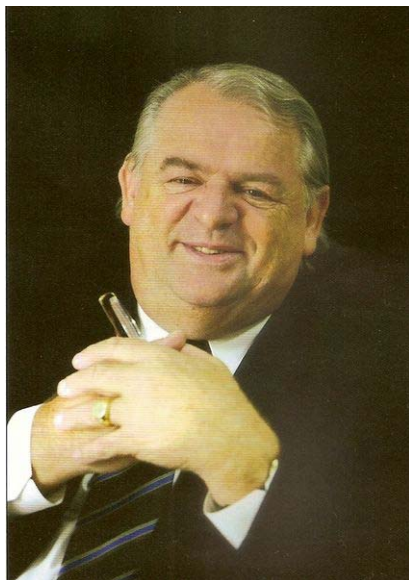
POVZETEK

Vid Marcen se je rodil na Prevorju, a je po končanem študiju na Akademiji za glasbo postal Celjan, ki je s svojim neutrudnim delom ime Celja ponesel daleč preko krajevnih in državnih meja.

Ko se je v začetku svojega službovanja posvetil vodenju pevskih zborov, je z njimi dosegal odlične rezultate na domačih in na mednarodnih tekmovanjih. Mladinski pevski zbor OŠ I. celjske čete, Dekliški pevski zbor Pedagoškega šolskega centra Celje in Komorni moški pevski zbor Celje so pod njegovim vodstvom sloveli kot eni boljših zborov doma in v tujini.

Precejšen del svoje službene poti, kar 32 let, je posvetil vodenju Glasbene šole Celje. Ta se je v času njegovega ravnateljstva iz šole, ki je delovala v skromnih prostorskih pogojih in z majhnim številom zaposlenih, razvila v eno najuspešnejših glasbenih šol v Sloveniji, ki tudi z uspehi svojih učencev in dijakov posega v sam slovenski vrh.

Zagotovo pa vidno mesto na področju glasbene pedagogike zavzema tudi njegova magistrska naloga z naslovom Dejavniki uspešnosti na osnovni stopnji glasbenega izobraževanja. V nalogi je, ob strokovnem spremljanju cele generacije učencev glasbene šole, znanstveno proučil številne razvojne sposobnosti, dosežke učencev ter glasbene elemente v korelaciji medsebojnih delovanj in vplivov.

slika 1: mag. VID MARCEN

(leta 2008; fotografija je iz knjige 100 let slovenskega glasbenega šolstva v Celju)

UVOD

Tudi letos smo želele nadaljevati s sklopom nalog Osebnost mojega kraja, ki jih na naši šoli predstavljamo že vrsto let.

Ideja, da predstavimo življenje in delo gospoda Vida Marcena, se je porodila naši mentorici, saj je gospod Marcen pedagoški delavec, ki se lahko pohvali z najdaljšim ravnateljskim stažem v Celju, pa tudi z drugim bogatim glasbenim delovanjem na različnih področjih.

Po uvodnih formalnostih, ki jih je opravila naša mentorica, smo se lotile dela.

Pri našem delu smo se seznanile z različnimi metodami raziskovalnega dela, kot so: intervjuvanje, anketiranje, zbiranje in urejanje literature in slikovnega materiala, fotografiranje in delo z računalnikom.

Predpostavile smo:

- da je s svojim pedagoškim in zborovodskim delovanjem soustvarjal uspešno celjsko glasbeno zgodovino,
- da je bil kot ravnatelj celjske Glasbene šole uspešen,
- da je v Celju prepoznavna osebnost,
- da je dovolj zaslužen za Celje, da si zasluži predstavitev v naši nalogi.

Med delom smo naletele na nekaj manjših težav, katerim so botrovali predvsem zdravstveni dejavniki, a smo jih s skupnimi močmi premagale in našo nalogo izpeljale do konca.

Ob koncu smo ugotovile, da je bila naša odločitev, da kot osebnost našega kraja predstavimo gospoda Vida Marcena, pravilna, saj je s svojo ljubeznijo do glasbe in do glasbenega napredka ter s svojim kvalitetnim delom v našem kraju zarisal globoko sled, ki je najprej ponesla glas o kvalitetnih celjskih pevcih širom Jugoslavije in tudi preko državnih meja, kasneje pa z neumornim delom pomagal pri oblikovanju celjske glasbene šole, ki je postala prepoznavna daleč naokoli in ena najboljših v državi.

Vesele smo, da smo ga spoznale, da smo spoznale njegovo zanimivo in uspešno življenjsko pot ter da jo lahko predstavimo tudi vam.

slika 2: mag. VID MARCEN Z MLADIMI RAZISKOVALKAMI
(leta 2012; fotografija je last raziskovalk)

OTROŠTVO

Vid Marcen se je rodil 6. marca 1945 kot drugi otrok trgovcu Vidu Marcenu in njegovi ženi Cirili, ki sta živela v Lopaci 32 na Prevorju na Kozjanskem. Prevorje je fara s cerkvijo Sv. Ane in krajevna skupnost. Sestavlja jo več vasi, ki so raztresene po hribovitem območju. Ena od teh vasi je tudi Lopaca z nekaj hišami ob glavni cesti, ki teče med Šentjurjem in Kozjem. Preostale hiše stojijo ob cesti, ki vodi v dolino do potoka Bistrica.

slika 3: ROJSTNA HIŠA VIDA MARCENA
(leta 1944; pred hišo stojita mati in oče s hčerko Jožico;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Njegov oče Vid je bil rojen kot deseti otrok – deseti brat, ki je že s petnajstimi leti s Kozjanskega odšel za kruhom v Zagreb. Tam je s pridnim delom privarčeval nekaj denarja. S prihranki si je po vrnitvi v domači kraj kupil skromno, s slamo krito hišico, ki jo je nato dograjeval in, ob pomoči soproge Cirile, urejal, da je postala trdna domačija.

slika 4: OČE VID MARCEN
(okrog leta 1981; fotografija je last g. Vida Marcena)

Hiša stoji tik ob glavni cesti med Celjem in Kozjem. Dolga leta je bilo v njej eno pomembnejših središč pestrega vaškega dogajanja. Vidov oče je vodil trgovino, ki je bila edina daleč naokoli. V

njej so ljudje lahko kupili vse najnujnejše potrebščine. V trgovini sta bila zaposlena oba starša. Mati je bila večinoma v trgovini, oče pa je skrbel za kmetijsko področje, saj je odkupoval živino, les, sadje in številne druge pridelke, s katerimi so si ljudje zagotavljali najnujnejše prihodke za preživetje. Bil je izredno preudaren, sposoben in komunikativen človek, saj je vse artikle, ki jih je kupoval, znal prodati širom po Sloveniji, kar v tistih časih ni bilo ravno enostavno. Zaradi vseh teh lastnosti je imel Vidov oče status cenjenega krajana. Oba z mamo sta dobro poznala vse prebivalce domačega kraja in njihove probleme, tegobe, želje in potrebe. Za ljudi v stiski sta imela izjemen socialni čut, znala pa sta poskrbeti tudi za otroke, saj sta jim z bomboni, s piškoti in z drugimi sladkarijami, pa tudi s kosom kruha, znala uresničiti skromne želje.

Ljudje so v prvih povojnih letih živeli skromno, saj je vojna vihra na Kozjanskem pustila globok pečat. Veliko škode so naredili ustaši, ki so ob umiku čez Slovenijo požgali mnogo kozjanskih in tudi prevorskih vasi. Domačini so morali najprej obnoviti domove. Država jim je delno pomagala z gradbenim materialom, za vse ostalo pa so morali poskrbeti sami. Organizator in vodja prenove na Prevorju je bil Vidov stric Anton Marcen, velik entuziast in spodbujevalec napredka, ki je kasneje imel vodilno vlogo tudi pri elektrifikaciji kozjanskih vasi.

Čprav so doma živeli skromno, revščine niso trpeli, saj sta bila zaposlena oba starša. Vid je odraščal z naravo in z živalmi, ki jih je imel zelo rad. Takole se spominja svojega otroštva: »Kljub skromnosti in revščini smo si otroci v teh težkih časih znali pričarati tudi mnoge prijetne trenutke in doživetja. Ker ni bilo denarja za smuči, smo si jih otroci, ob pomoči starejših bratov ali očetov, naredili sami. Iz primernega, največ jesenovega lesa smo si iztesali obe dilci in jih zakrivili tako, da smo les mehčali v kotlu za kuho prašičem. Iz kakšnega starega jermena smo nato naredili »vstavke« (čeljusti) za čevlje, palice pa smo si narezali v grmovju. Čevlji so bili skromni, čestokrat že dotrajani, noge pa smo si največ ovijali v cunje, saj so bile nogavice že razkošje. Naredili smo si tudi sani. Redkokdaj prave, ampak narejene iz dog dotrajanih sodov ali kadi, pa tudi kakšno korito ali škatla iz lepenke sta prišla v poštev. Na poti iz šole pa tudi šolska torba, če jo je kdo imel. Po veseljačenju in drčanju gor in dol smo si nato od mraza rdeče in prezeble noge greli in kalili ob krušni peči, ki jo je imela vsaka hiša. Posebno doživetje je za otroke bilo pluzenje ceste. Dva para konj in trije pari volov so skozi vas vlekli lesen snežni plug, otroci pa smo zanj privezali naše skromne sani in uživali v direndaju akcije in spodbijanja vpreženih živali. Veliko veselje smo imeli tudi z našim psom – bernardincem Baronom, ki smo ga vpregli v sani in se vozili po spolzki zorani cesti. Tudi opravila okrog božično novoletnega praznovanja so bila za otroke svojevrsten dogodek. Resda večina ni imela zelenih okraskov za okrasitev božičnega drevesca, a smo vse nadoknadili z jabolkami, orehi, suhimi hruškami in drugimi predmeti. Včasih pa so mame dodale kak praznični piškot, ki pa ponavadi ni dočakal svečnice. Jaslice so bile pod drevescem redno iz mahu, ki smo si ga v gozdu označili in ga zaščitili že med letom, ko smo gobarili. Da, gobarjenje je bilo v naših krajih domena starih in mladih. Tako zaradi možnosti prodaje suhih gob v trgovini, kot tudi zaradi prijetnih druženj in zanimivosti na prostranih gozdnih poteh in globelih. Otroci smo vedeli za vsako divjo češnjo, sadno drevje, robide, borovnice, gozdne jagode, pa tudi za gnezda ptic, votla debela veveric in sov, pašne predele srn in bivališča številnih drugih gozdnih živali.

Od pomladi pa do pozne jeseni smo morali otroci kar trdo delati in pomagati staršem pri vsakodnevnih opravilih. Pri naši hiši smo imeli zajce, kure, prašiča in nekaj časa tudi kravo. Zaradi zaposlenosti obeh staršev več živine nismo imeli. Sem pa svoj interes po poznavanju in doživljanju kmečkega življenja izpolnil pri sosedih, saj sem z njihovimi otroki opravljal vsa kmečka dela od oranja, sajenja, košnje in spravila pridelkov.

Ob vsem delu pa se je, predvsem za otroke, še vedno našlo nekaj prostega časa. Težko smo pričakovali deževne dni, ko je delo nekoliko zastalo in je bilo več časa za igro. Posedali smo na parnah in na kozolcih, igrali karte, ali pa se skrivali in preganjali po senu in slami.

Nepozabno je bilo tudi poleti na kopianju v potoku Bistrica, do katerega pa je bilo potrebno iti daleč v dolino, še težje pa se je bilo vračati nazaj v strmino. Kljub njeni ozki strugi, se nas je večina prav tu naučila plavati, loviti ribe, skakati v vodo in napraviti prve zavesljaje v čolnu. Le ta je bil pravzaprav le lesena arnica ali bana za prevoz drobnih pridelkov, ki smo si ga »sposodili« pri mlinarju, če ga seveda ni bilo doma. Tudi če nas je zalotil, ni bilo hude zamere. Ko smo se po kopianju vračali navkreber proti domu, smo se v vročini hladili tako, da smo si na glave poveznili velike lapuhove liste, ki so rasli ob bližnjem izviru. Včasih pa smo se v otroški naivnosti in razigranosti iz srede hriba vrnili do izvira in se ponovno odžejali. Pa kaj, veliko je bilo smeha in norčavosti.

Svojevrsten užitek je bila tudi jesenska paša živine, ko smo si na travniku zakurili ogenj in pekli krompir, kostanj, jabolka in koruzo. Nemogoče je opisati vse vragolije, ki smo si jih izmislili, bilo pa nam je lepo in bili smo vsaj ob igri srečni, ko smo za trenutek pozabili na vse hudo in težko.«

slika 5: VID PRI PETIH LETIH
(leta 1950, fotografija je last g. Vida Marcena)

Poleg časa, ki ga je porabil za kmečka opravila in za igro, je veliko časa preživel tudi v trgovini, kjer je rad pomagal. Spominja se, da je bilo v trgovinivedno središče vsega dogajanja. Zanimivega, poučnega, pa tudi hudomušnega.

Takole je strnil svoje spomine: »Tudi vsakodnevno živahno in raznoliko dogajanje v domači trgovini je name naredilo svojevrsten vtis. Na svoj otroški način sem spoznaval ljudi vseh starosti, navad, značajskih potez in posebnosti. Pod našimi brajdami, ki še danes stojijo pred hišo in nam dajejo senco, je steklo mnogo pogovorov, premlelo se je veliko štorij, pregovorov in pripovedi. Ob sklenitvi kakšne kupčije pa je ob kozarcu vina zazvenela tudi pesem.«

Prav poseben spomin pa ga veže na njegov šesti rojstni dan, ko ga je mama, ki ga je ljubkovalno klicala Iko, oblekla v svežo srajčko, mu dala skromno darilce in mu povedala, da je »danes star šest let«. Kasneje se je ob branju Levstikove pripovedi Kdo je napravil Vidku srajčico vedno spomnil tega dogodka in pa prezgodaj preminule mame, ki je bila izredno čustvena, nežna in skrbna ženska.

slika 6: MATI CIRILA MARCEN
(okrog leta 1968; fotografija je last g. Vida Marcena)

ŠOLANJE

S sedmimi leti je Vid pričel obiskovati osnovno šolo na Prevorju. Šola je imela le dve učilnici za frontalni pouk. Ker je bila šola štirirazredna, so imeli kombiniran pouk. V eni učilnici je bil pouk za učence 1. in 2. razreda, v drugi pa za učence 3. in 4. razreda. V vsaki učilnici je bila velika železna peč, ki so jo pozimi kurili z drvni. Vid se spominja, da so se ob peči pogosto sušila premočena oblačila sošolcev, ki so v šolo prihajali peš tudi iz več kilometrov oddaljenih zaselkov. V dežju in snegu. Kljub vsemu so se radi učili in se tudi mnogo naučili.

Spominja se, da so v prvih štirih letih osnovne šole pri pouku veliko prepevali. Največkrat so zapeli kakšno narodno ali pa ponarodelo pesem, saj otroških pesmi v tistem obdobju ni bilo veliko. Večkrat so tudi nastopali, kar je bilo otrokom zelo všeč. Svoj prvi samostojni pevski nastop je imel v drugem razredu osnovne šole, ko je ob proslavljanju Dneva republike - 29. novembra 1953 – zapel pesmico *Zakaj sem partizan*.

V Novem tedniku je v intervjuju z novinarko Bojano Avguštinčič takole pokomentiral svoje »glasbeno otroštvo«: »Z glasbo sem tako rekoč »gor rasel«. Na Kozjanskem, od koder izhajam, je veliko mojih stricев in tet prepevalo ali igralo na diatonično harmoniko. Ena od tet je bila dolgoletna cerkvena organistka in pevka. Tudi stara mama je bila korska pevka. Stari ata je imel gostilno, kjer je glasbeno znanje tedaj najbolj prav prišlo. Vse to me je spodbudilo k spoznavanju notnega sistema in glasbe nasploh.« (Novi tednik; številka 78; 3. oktober 2008).

Danes pa je takole strnil spomin na njegovo tedanje doživljanje glasbe: »Pod domačimi brajdami je ob sklenitvi kakšne kupčije ob kozarcu vina zadonela tudi pesem. Le-ta je name delovala na poseben način. Običajno to ni bilo kakšno hripavo enoglasno petje, temveč najmanj troglasno, z naravnim občutkom za harmonično vodenje glasov. Ponavadi se je kmalu oglasila še »frajtonerica« (diatonična harmonika), pa tudi klarinet v naših krajih ni bil redkost. Nasproti naše hiše je bila vaška gostilna, kjer se je pogosto dogajalo kaj zanimivega, vključno s prepevanjem in muziciranjem. Že kot otrok pa sem bil vedno kritičen do tega kar sem slišal. Užival sem ob lepo zapeti ali zaigrani pesmi, ki je zvenela brez grobosti in zadirčnosti, brez nekontrolirane ali celo pivsko vnesene izvedbe. Rad sem prisluhnil vaškemu godcu, sosedu Francu Kolariču, ki je s posebnim občutkom igral na frajtonerico. Ker mu mala kmetija ni prinašala dovolj prihodka, si je kot zidar večji del pomladanske in poletne sezone kruh služil v Avstriji. Na jesen in zimo pa se je domov vračal z lepimi prihranki, hkrati pa je prinašal mnoge novosti in posebnosti tujih krajev, zato

smo mu ob topli peči pozimi z veseljem prisluhnili. V ušesih mi je ostalo njegovo izjemno muziciranje domačih in tujih napevov, s široko dinamično zvočno paleto in naravnim občutkom za interpretacijo.

Dostikrat je v svoj rojstni kraj – Prevorje prišel na obisk tudi moj stric Jože Marcen, ki si je družino ustvaril na Frankolovem. Bil pa je izjemen harmonikar. V mladosti je za kruhom odšel v Nemčijo in Francijo ter tam, ob slikopleskarski stroki, menda kar dosti zaslužil tudi z muziciranjem na klavirsko in diatonično harmoniko.

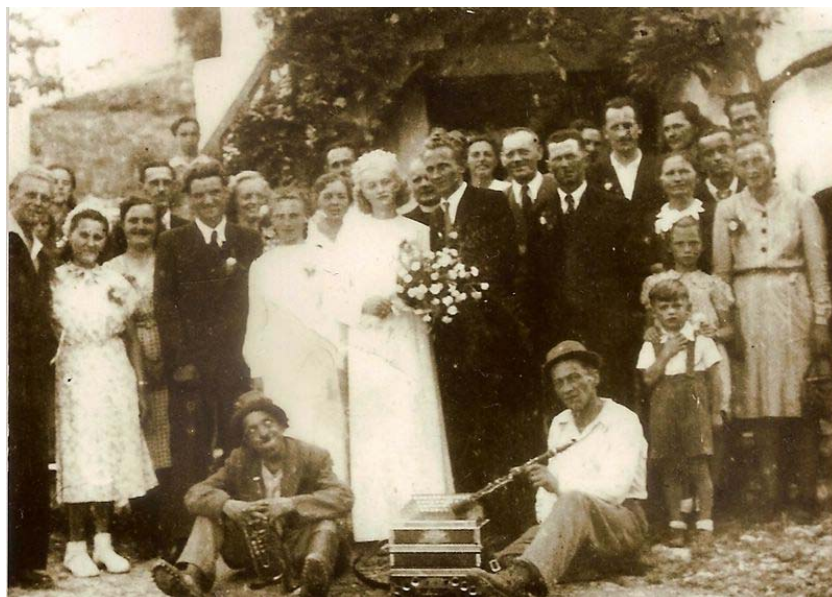
Spominjam se »ohceti« moje sestrične Dragice z Martinom Lupšetom. Na njej je stric Jože igral skupaj z vaškim trobentarjem Lojzetom in klarinetistom Jožetom. Na tej ohceti sem bil najmlajši udeleženec, saj sem imel komaj pet let. Z velikim občudovanjem sem spremljal muziciranje vaških godcev.

Poseben vtis je name naredila tudi moja teta Francka Marcen, ki je bila dolga leta organistka in vodja cerkvenega pevskega sestava. Solidno praktično znanje si je v mladosti pridobila na orgelskih tečajih v Celju, sicer pa je bila samouk. Bila je tudi odlična pevka – sopranistka z izjemnim glasbenim spominom. Za družabne potrebe pa je znala zaigrati tudi na diatonično harmoniko. Za vadbo je imela male mehanske orgle, ki so se aktivirale z nožnim premikanjem pedalov. Pri njej sem prvič spoznaval »črno-bele tipke« in prisluhnil vajah s korskimi pevkami in pevci.

Naj omenim še strica Janeza Marcena, ki je dolga leta preživel v avstrijskem Gradcu. Bil je odličen harmonikar in celo izdelovalec harmonik.

Odličen harmonikar in pevec pa je bil tudi moj bratranec Stanko Albert, sicer po poklicu šofer.

Spominjam se tudi dveh učencev zaključnih razredov prevorske osnovne šole, ki sta bila odlična harmonikaša – samouka. To sta bila Anton Jevšnik iz Košnice in Vinko Centrih iz prevorskega Dobja. Jaz pa sem že od nekdanj imel poseben interes in odnos do vokalne glasbe, posebej zborovske, saj me je že kot otroka zanimalo večglasno petje in harmonsko sozvočje. Najbrž je bil prav to razlog, da sem se pri kasnejšem študiju glasbe bolj usmeril v vokalno-zborovsko glasbo.«

slika 7: NA POROKI SESTRICNE DRAGICE
(1950; v ospredju sta vaška godca; stric Jože – harmonikar – stoji v ozadju;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Z glasbo se je Vid v mladosti srečeval tudi ob mnogih družabnih prireditvah v domačem kraju. »Prevorje sicer ni izrazito vinogradniško področje, ki včasih tudi »pogojuje« dobro voljo, veliko pa je bilo v teh krajih sadja. Ko je bil pri mojem očetu odkup sadja, je na prodajo čakalo izjemno veliko vozov, naloženih s prvovrstnimi jabolki. Manj kvalitetna jabolka so kmetje »prešali« (stiskali) kar doma, kar je bilo pomembno in hkrati družabno opravilo. Ob večerih je bilo iz vseh okoliških vasi slišati škripanje preš, fantovsko petje in igranje frajtonerice ter klarinetov. Ljudje so se družili tudi ob kožuhanju (ličkanju) koruze in drugih kmečkih opravilih, da o posebnem družinskem prazniku – kolinah – niti ne govorimo. Kljub težkemu življenju in revščini so ljudje izkoristili vsako priliko za druženje in prijateljevanje, saj jim je to bila edina uteha in zabava.

Mene pa je ob vsem tem dogajanju še posebej zanimala glasbena plat, njene posebnosti in zanimivosti. Tako sem nekatere osnove večglasnega petja spoznal na svojevrsten, a zanimiv način. Spomnim se dogovorov starejših fantov, ki so šli prepevat na kakšno godovanje ali podoknico, kako so se dogovarjali: »Ti boš pel *naprej*, vidva bosta pela *čez*, ti boš *basiral*, ti pa *kontriral*.« Preprosto, a razumljivo. Še danes mi zveni v ušesih kakšen izjemen tenorist, ki bi ga pri mojem kasnejšem profesionalnem delu z veseljem vključil v pevski zbor, saj mu ni bila problem nobena višina.

Tudi oče je bil rad v prijetni družbi in spomnim se, da je običajno pritegnil s svojim dokaj izrazitim basom. Je pa dostikrat pripovedoval, da je kot mladenič prepeval v pevskem in igralskem sestavu tedanjega znanega prevorskega učitelja Čermelja, ki je bil tudi režiser amaterskih gledaliških predstav. Moja mati se pevsko ni nikoli želela izpostavljati, imela pa je pevsko manj izdaten, a čist sopran, toda odličen posluh. Večino pesmi me je naučila prav ona in tudi največ spodbude za študij glasbe sem bil deležen z njene strani.

Tudi moja sestra Jožica je imela odličen posluh, vendar se po osnovni šoli ni več vključevala v glasbeno dejavnost,« je svoje »druženje« z glasbo v otroških letih strnil Vid.

slika 8: UTRINEK IZ MLADOSTNIH LET
(okrog leta 1960; s sestro Jožico, sestrično Dragico in njeno hčerko Dragico;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Po štirih razredih osnovne šole je Vid z enajstimi leti nadaljeval šolanje na nižji gimnaziji v Šentjurju. Tam je začutil prvi resnejši stik z glasbo. Glasbo je poučeval prof. Vilko Hribar, ki je mlade nadebudneže uvedel v skrivnostni svet glasbe. Bil je zahteven pedagog, ki je, poleg temeljitega znanja glasbene teorije, zahteval tudi obvladanje notnega zapisa. Na šoli je deloval tudi troglasni mladinski zbor, ki ga je uspešno vodila gospa Vera Rozman. Vid je v času šolanja na nižji gimnaziji z veseljem prepeval v pevskem zboru. Spominja se, da so uspešno nastopali na raznih prireditvah, tudi na celjskem pevskem festivalu. V istem zboru je prepevala tudi danes svetovno znana sopranistka Anica Pesar (Jerič).

slika 9: VID MARCEN KOT DIJAK NIŽJE GIMNAZIJE V ŠENTJURJU
(21. 3. 1957; fotografija je last g. Vida Marcena)

Šentjur je bil takrat že občinsko središče in v njem se je na kulturnem področju mnogo dogajalo. Vid je imel možnost prisostvovati številnim nastopom, koncertom in manifestacijam.

V Šentjurju je dve leti prebival v rojstni hiši bratov Ipavcev in tam, od takrat še živeče Ipavčeve sorodnice, izvedel mnogo zanimivosti iz življenja znanih glasbenikov. Njihova romantična zapuščina in ustvarjalnost sta nanj naredili poseben vtis in ga še bolj uvedla v svet glasbene umetnosti.

Po končani nižji gimnaziji se je bilo potrebno odločiti za nadaljnje izobraževanje. Očetova želja je bila, da bi postal trgovec, saj je bila trgovina nekakšna družinska tradicija. Že Vidov ded je imel gostilno in trafiko. Vida pa je vleklo v glasbene vode in tako se je odločil, da bo postal učitelj. Pri tej izbiri ga je mati ves čas podpirala. Leta 1960 se je vpisal na takratno Učiteljskišče v Celju. V šolskem programu je bilo že po učnem načrtu veliko glasbe. Poučevali so različne instrumente, zborovsko petje in za nekatere dijake celo orkestralno igro. Pred sprejemom na šolo so morali dijaki uspešno opraviti preizkus posluha. Vid se spominja, da mu je prof. Boris Ferlinc takrat dejal: »Ti imaš odličen posluh, zato boš igral violino. Pel pa boš tudi v mešanem zboru. Čeprav si po glasbeni legi bariton, boš pel tenor, ker imaš velik razpon, tenorje pa rabimo.«

In Vid je vseh pet let šolanja na učiteljskišču prepeval v pevskem zboru, ki ga je vodil prof. Boris Ferlinc in kasneje prof. Vlado Modic, ki ga je poučeval tudi violino.

slika 10: VID MARCEN KOT UČITELJIŠČNIK S SOŠOLCI IN RAZREDNIKOM
(1961; Vid stoji levo zadaj; razrednik prof. Janez Plahutnik;
fotografija je last g. Vida Marcena)

»Ker sem pri violini hitro napredoval, so me kmalu vključili še v šolski godalni orkester, ki ga je vodila gospa Olga Tičar. Z violino sem že nastopal tudi kot solist, na klavirju pa me je običajno spremljala prof. Terčkova. Na Učiteljišču sem, v okviru kulturniške skupine, ki jo je vodil prof. Adrijan Lah, veliko nastopal tudi kot recitator in interpret nekaterih proznih tekstov. Bil sem tudi tehnični urednik šolskega časopisa Izraz. Prepeval sem v mešanem mladinskem zboru. V četrtem letniku pa sem se že preizkusil kot zborovodja, saj sem v Narodnem domu v Celju na enem od nastopov dirigiral Mladinskemu mešanemu zboru Učiteljišča.

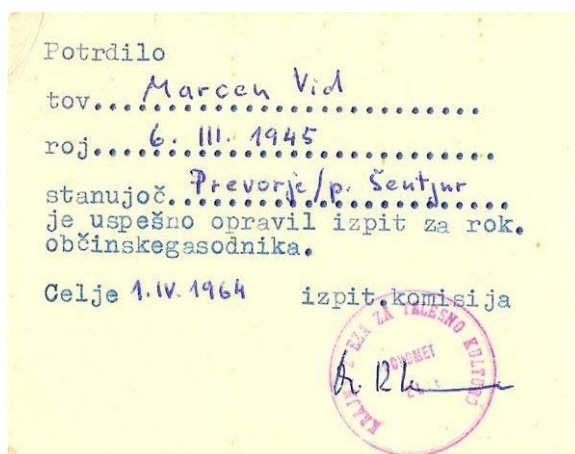
Ob že omenjenih profesorjih, ki so me glasbeno oblikovali, pa želim še posebej izpostaviti prof. Daniela Gruma, profesorja in skladatelja, ki je v svojem študijskem času diplomiral kompozicijo v Pragi. Ves čas mojega šolanja na Učiteljišču mi je z inštrukcijami pri zasebnem pouku dal pregledno in poglobljeno znanje čez celotno osnovno in srednjo stopnjo današnjega programa glasbenega izobraževanja. Tako sem nadoknadil vse moje vrzeli glasbenega znanja, ker pač srednje stopnje glasbene šole v Celju takrat še ni bilo. Pri njem sem spoznaval harmonijo, kontrapunkt, oblikoslovje, solfeggio in zgodovino glasbe. Dal pa mi je tudi osnove klavirske igre in mi glasbo približal iz vseh vidikov glasbe kot znanosti in umetnosti. V meni je videl perspektivnega glasbenika in mi želel dati solidno osnovo za nadaljnji študij. Svoje izjemno strokovno znanje in svoj prosti čas mi je nudil brezplačno, z velikim entuziazmom,« se svojih dijaških let spominja Vid Marcen.

V srednji šoli se je Vid veliko ukvarjal tudi s športom. Rad je smučal. Prof. Miran Horvat je v okviru šolanja organiziral več smučarskih tečajev, ki se jih je Vid z veseljem udeležil.

slika 11: NA SMUČARSKEM TEČAJUS PROF. MIRANOM HORVATOM
(okrog leta 1964; Vid je tretji z leve; fotografija je last g. Vida Marcena)

Skupaj s sošolcem in kasnejšim trenerjem celjskih rokometashev in številnih državnih reprezentantov, Mirom Požunom, je treniral roket. V srednješolskih letih je opravil tudi izpit za občinskega rokometnega sodnika.

slika 12: POTRDILO O OPRAVLJENEM SODNIŠKEM IZPITU
(leta 1964)

V času šolanja na Učiteljišču so morali dijaki v petem letniku opraviti tudi obvezno prakso. Vid je prakso opravljal v Šentjurju. Takole se spominja tistih časov: »Ne morem si kaj, da ne bi ob tej priliki opisal tudi prijetnega dogodka, ki se mi je zgodil, ko sem bil v 5. letniku Učiteljišča na praksi v Šentjurju. V drugem razredu osnovne šole sem pri glasbi učil novo pesmico. Ko sem v zaključnem delu preverjal, če so otroci pesmico dojali, sem vprašal, kdo bi pesmico sam zapel. Ob številnih učencih, ki so se javili, sem izbral Ivančka. Prišel je k tabli, se strumno priklonil in pesmico zapel z velikim zanosom in korajžo. A kaj, ko je imel nerazvit posluš in »je šlo vse mimo«. Otroci so seveda to zaznali, a so čakali na mojo reakcijo. Jaz pa sem se sklonil k malemu Ivančku in se z njim dogovoril, da bova še enkrat zapela tako, da bom jaz pomagal in zraven zaigral še na violino. Ko sva nato skupaj zapela in zaigrala, je Ivanček požel velik, spontan aplavz sošolcev. Ko sva z mentorico po končani uri po hodniku odhajala v zbornico, je za mano pritekel Ivanček, me

pocukal za hlačnico in me vprašal: »Tovariš, boste še kdaj prišli k nam?« Seveda sem mu pritrdil in besedo tudi držal.

Za vsakega učitelja je odziv otrok ali posameznika v razredu izjemna pohvala in plačilo za njegovo delo. Ivančka in podobnih dogodkov se človek spominja celo življenje.«

Leta 1965 je uspešno zaključil šolanje na Učiteljskišću v Celju.

slika 13: VID MARCEN KOT MATURANT

(leta 1965; Vid je drugi z desne v zadnji vrsti; v prvi vrsti sedijo profesorji;
v sredini sedi ravnatelj, prof. Anton Aškerc;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Po končanem Učiteljskišću se je Vid odločil za študij glasbe, ki ga je nadaljeval na Pedagoški akademiji v Mariboru. Na akademijo se je vpisal s solidnim glasbenim predznanjem, ki ga je s trdom in vztrajnim delom pridobil z mnogimi urami individualnih vaj. Na akademiji pa je pri profesorju Maksimiljanu Skalarju še nadgradil znanje violine. Violino je igral tudi v komornem orkestru, ki ga je imel glasbeni oddelek akademije. Ob študijskem programu je obiskoval še pouk klasične kitare. Igranje klasične kitare je nadgradil tudi s privatnimi izpiti pri profesor Stanku Preku. »Od profesorjev strokovnih glasbenih predmetov se še posebej rad spominjam prof. Janje Korošec, izredne metodičarke glasbe, odličnega dirigenta in solopevca ter predstojnika oddelka, prof. Jožeta Gregorca, mag. Nevenke Hohnjec – pianistke, dr. Mance Špendal – zgodovinarke in prof. Stanka Preka – kitarista.

K sorazmerno zahtevnemu študijskemu programu je sodil tudi inštruktažni orkester, v katerem smo študentje igrali, se učili veččin dirigiranja in nastopanja. V njem sem igral violino, ki sem jo na Pedagoški akademiji imel možnost še nadgraditi pri prof. Maksimiljanu Skalarju. Kot obvezna strokovna predmeta smo imeli tudi klavir in klasično kitaro. Za slednjo me je prof. Stanko Prek, tedaj edini profesor kitare v Sloveniji, še posebej navdušil, tako da sem se pri njem privatno izpopolnjeval še po zaključku študija,« je obujal spomine na študijska leta.

slika 14: VID MARCEN KOT ŠTUDENT PEDAGOŠKE AKADEMIJE V MARIBORU
(leta 1967; fotografija je last g. Vida Marcena)

Leta 1967 je uspešno končal študij glasbe na Pedagoški akademiji v Mariboru (višja stopnja) ter prejel naziv predmetni učitelj glasbe.

Takoj po zaključku višješolskega študija je Vid odšel na enoletno služenje vojaškega roka v Šentvid pri Ljubljani. Tudi v vojaški suknji je bila glasba njegova spremljevalka, saj je kmalu po prihodu ustanovil oktet, v katerem je tudi sam prepeval. Z oktetom so veliko nastopali. Po kasarnah in širšem slovenskem prostoru so opravili veliko koncertov. Sodelovali so tudi na tekmovanjih. Na enem od tekmovanj »Pokaži kaj znaš«, ki jih je organiziral Radio Ljubljana, so osvojili prvo nagrado.

slika 15: VOJAŠKI OKTET NA PRIREDITVI POKAŽI KAJ ZNAŠ
(leta 1968; Vid je drugi z desne; fotografija je last g. Vida Marcena)

SLUŽBOVANJE

Po odsluženju vojaških obveznosti se je leta 1968 zaposlil na OŠ I. celjske čete (danes III. OŠ) kot glasbeni pedagog. Na šoli je poučeval glasbo od četrtega do osmega razreda ter vodil enoglasni, dvoglasni in troglasni pevski zbor.

Poleg prepevanja pesmi, ki so se jih učili v okviru rednega učnega programa, je učence za zborovsko petje navduševal tudi pri pevskih zborih, ki so delovali na šoli.

slika 16: OTROŠKI ZBOR OŠ I. CELJSKE ČETE NA PRILOŽNOSTNEM NASTOPU
(leta 1969; fotografija je last g. Vida Marcena)

Prav delovanju pevskih zborov se je posvetil z vso zagnanostjo in entuziazmom. Njegov trud je kmalu obrodil sadove. »Dvo in triglasna pionirska zbor sta pod vodstvom dirigenta Vida Marcena izpričala, da se lahko Celje po daljšem premoru spet ponaša s kakovostnim mladinskim petjem. Oba zbor, ki bosta sodelovala tudi na letošnjem mladinskem festivalu, sta s svojim dovršenim, umetniškim izvajanjem navdušila hvaležne poslušalce. Zahteven program umetnih in narodnih pesmi so otroci zapeli izredno čisto, občuteno in nežno. Otroci so sproščeno peli, tako pač, kakor bi naj prepevali vsi naši zbori,« je ob svečani akademiji učencev OŠ I. celjske čete leta 1971 v Večeru zapisal d. p..

Mešani zbor je leta 1971 pel na slavnostnem koncertu ob otvoritvi Mladinskega pevskega festivala v Celju in nato nastopil še v tekmovalnem delu, kjer so mladi pevci, pod vodstvom Vida Marcena, osvojili bronasto plaketo.

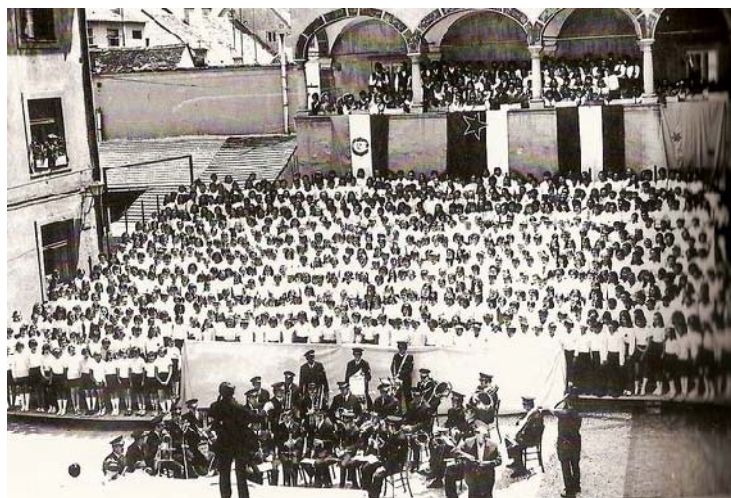
slika 17: MLADI PEVCI NA MLADINSKEM PEVSKEM FESTIVALU V CELJU
(leta 1971; fotografija je last g. Vida Marcena)

»Za Celje pomeni vsekakor prijetno presenečenje nastop pevskega zbora OŠ prve celjske čete pod vodstvom Vida Marcena, ki je prvokrat sodeloval na festivalu in si je z 82 točkami priboril bronasto plaketo,« je v Delu zapisal D. Hribar (Delo, 6. junij 1971)

slika 18: VID MARCEN NA NASLOVNICI NOVEGA TEDNIKA
(Novi tednik, 3. junij 1971)

Istega leta je Vid, ob zaključku mladinskega pevskega festivala, dirigiral tudi združenemu pevskeemu zboru, v katerem je sodelovalo več kot tisoč mladih pevcev iz cele Slovenije.

slika 19: MED DIRIGIRANJEM MNOŽIČNEMU ZBORU NA MUZEJSKEM TRGU
(junij 1971; fotografija je last g. Vida Marcena)

»Imam prijeten občutek, vendar čutim tudi veliko odgovornost. Bojim se, da ne bi bil takšen uspeh, kot ga pričakujemo. Letos prvič dirigiram na tako pomembni prireditvi, tako velikemu zboru,« je pred koncertom komentiral »mladi glasbeni entuziast iz Celja«, kot ga je imenoval T. Vrabl (Novi tednik, 3. 6. 1971).

Le dober teden po uspehu na Mladinskem pevskem festivalu v Celju so mladi pevci OŠ I. celjske čete, na predlog komisije za kulturne stike s tujino, odpotovali v Voitsberg v Avstriji na srečanje avstrijskih in slovenskih mladinskih zborov.

V času službovanja na OŠ I. celjske čete je bil Vid tudi uspešen razrednik. V njegovem 5.b razredu sta bila tudi Andreja Rihter (takrat Končan) in Mirko Tuš, danes znana Celjana.

slika 20. VID MARCEN S SVOJIM RAZREDOM
(leta 1970; na fotografiji sta označena Andreja Rihter in Mirko Tuš;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Med poučevanjem na OŠ I. celjske čete je Vid prevzel tudi vodenje Okteta Merx Celje, ki ga je vodil do prenehanja delovanja.

slika 21: OKTET MERX CELJE
(okrog leta 1972; na fotografiji je tudi maskota zajca, s katero so
na šaljiv način ovekovečili pevca, ki je na vajah manjkal;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Leta 1971 je nadarjenega mladega glasbenika opazil profesor Egon Kunej, takratni ravnatelj Glasbene šole v Celju. Povabil ga je k sodelovanju in Vid se je zaposlil na Glasbeni šoli, kjer je poučeval nauk o glasbi in klasično kitaro.

slika 22: DANES JE KITARA NJEGOVA REDKA SPREMLJEVALKA
(leta 2004; fotografija je iz časopisa Celjan)

Istega leta, 1971, pa je Vid na novo ustanovil tudi Dekliški pevski zbor na Pedagoškem šolskem centru v Celju (danes Gimnazija Celje - Center). Zbor je, kot predavatelj na glasbeni šoli, vodil dve leti, nato pa ga je takratni ravnatelj Pedagoškega šolskega centra, dr. Emil Rojc, povabil, da na šoli, poleg vodenja pevskega zbora, prevzame tudi poučevanje glasbenih predmetov. Vid je ponudbo sprejel in tako na Pedagoškem šolskem centru poučeval do leta 1976. V tem času je, kot pogodbeni sodelavec, poučeval tudi umetnostno zgodovino glasbe na Gimnaziji Celje (danes I. gimnazija).

slika 23: KOLEKTIV PEDAGOŠKEGA ŠOLSKEGA CENTRA CELJE
(okrog leta 1972; Vid stoji skrajno desno v drugi vrsti;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Dekliški pevski zbor, ki ga je ustanovil leta 1971, je iz leta v leto strokovno napredoval. Redno so se udeleževali bienalne revije mladinskih pevskih zborov Slovenije v Zagorju ob Savi. Leta 1974 so prejeli takšno oceno: »Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije
Strokovni odbor za glasbo (št. 42/68)

Pedagoški šolski center Celje (za Dekliški pevski zbor)

Iskrene čestitke k doseženemu uspehu na IV. reviji mladinskih pevskih zborov Slovenije v Zagorju ob Savi.

Posredujemo vam zbirno oceno članov žirije letošnje revije mladinskih pevskih zborov Slovenije v Zagorju ob Savi, ki so jo sestavljali Marko Munih (predsednik), Jakob Jež, Miro Kokol, Egon Kunej in Makso Pirnik:

Zbor je s svojim nastopom izpričal visoko umetniško raven: čista intonacija, eksakten ritem, lepa zvočnost in smiselna dinamika. Prva pesem bi lahko bila, glede interpretacije in dinamične gradnje, še bolj prepričljiva.

S tovariškimi pozdravi!

Ljubljana, 5. 6. 1974

Svetovalec za galsbo
Samo Vremšak«

Na osnovi odličnih rezultatov na teh revijah so se uvrščali tudi na zvezno tekmovanje mladinskih zborov - Mladinski pevski festival v Celju. Leta 1975 so osvojili najvišje število točk v skupini dekliških zborov in srebrno plaketo.

slika 24: DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR NA TEKMOVANJU V CELJU
(leta 1975; fotografija je iz knjige 100 let slovenskega glasbenega šolstva v Celju)

Na podlagi sklepa žirije se je vodstvo Mladinskega pevskega festivala v Celju odločilo, da bo Dekliški pevski zbor Pedagoškega šolskega centra Celje zastopal Jugoslavijo na mednarodnem pevskem festivalu v Neerpeltu v Belgiji (leta 1977). Pred pevkami in zborovodjem je bilo dveletno obdobje intenzivnih priprav. Pripravam na festival so posvetili veliko truda in časa. Pripraviti so morali poseben program, ki je bil prirejen festivalskim zahtevam. A ves trud je bil poplačan, ko so se na tekmovalnem delu odlično odrezali, saj so v svoji kategoriji zasedli odlično drugo mesto in srebrno plaketo. Na tekmovanju je sodelovalo 156 zborov iz vse Evrope. V Belgiji je imel zbor tri koncerte. Med njimi enega na tekmovalnem delu in enega v okviru zaključnega dela festivala. Prav ta koncert je bil za mlade pevke še posebno priznanje.

Na povratku iz Belgije pa so pevke gostovale še v zahodnonemškem mestu Bonn, kjer so imele dva koncerta.

slika 25: DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR V AKCIJI V NEERPELTU
(11. maj 1977; fotografija je iz časopisa Rhein – Sieg – Zeitung)

Kritiki so zbor in njegovo interpretacijo odlično ocenili, tako v Belgiji kot v Nemčiji. Med drugim so zapisali: »Športno rečeno: koncert tega zbora je bil vrhunec. Pojoči angeli s temperamentom, smislom za šalo in močno voljo.« (Rhein – Sieg – Rundschau; 11. maj 1977)

»Torkov koncert v Bonnu pa je bila osrednja prireditev tridnevnega zborovskega srečanja, na katerega je »Bonner Musikkreis« povabil tudi dekliški pevski zbor iz Celja. ... Pravo glasbeno doživetje večera pa je bil za številne poslušalce v dvorani šele nastop dekliškega zbora pedagoškega centra iz Celja, ki se je tukaj predstavil s celovitim in zaključenim koncertom umetnih in ljudskih pesmi. Pod vodstvom prof. Vida Marcena je najprej zapel motet Giovannija Pierluigija Palestrine, zatem pa po eno pesem W. A. Mozarta in L. van Beethovena, preden se je s čudovito ubranostjo in zgledno intonacijo lotil izvajanja slovenskih, madžarskih, srbskih, makedonskih, slovaških in ruskih umetnih oziroma ljudskih pesmi. Globoko se nam je vtisnila v spomin doživetost in ritmična zanesljivost, s katero so mlade pevke iz Celja, s svojim odličnim dirigentom na čelu, posredovale tukajšnjemu občinstvu nekaj izbranih biserov bogate slovenske in sploh slovanske glasbene kulture. Predvsem so demonstrirale, kako bogato se obrestuje trud, ki ga v Sloveniji, in gotovo tudi drugod v Jugoslaviji, vlagajo v načrtno gojitev pevske kulture, saj je znano, da je prav Celje eden glavnih centrov zborovskega petja v Evropi,« je zbor ocenil glasbeni kritik na zahodnonemškem radiu. (povzeto iz članka v Novem tedniku, 19. maj 1977).

Istega leta so mlade pevke odlično odpele tudi na Mladinskem pevskem festivalu v Celju, kjer so prejele 91,4 točk in zlato medaljo. Strokovna komisija je v oceni, ki jo je podpisal predsednik glasbenega odbora, prof. Egon Kunej, zapisala: »Zbor poseduje kultiviran ton in lepo izenačene glasovne skupine. Intonacija je pretežno čista. V interpretaciji je plastičen in gibčen, detajli, kot tudi celote, so skrbno izdelane. V polifoniji manjka še bolj plastična linija in boljše oblikovan ton v visokih legah. Tu so opazne manjše asociacije v intonaciji ter mestoma nejasnosti. Interpretacija je raznolika in interesantna.

Zbor je dosegel 91,4 točke (od 100) ter zlato medaljo.«

slika 26: DIPLOMA ZA OSVOJENO ZLATO MEDALJO
(leta 1977)

Dekliški pevski zbor Pedagoškega šolskega centra Celje je v času umetniškega vodenja prof. Vida Marcena prejel Prešernovo nagrado mesta Celje.

Med tem je Vid tudi pridno študiral, saj je na Akademiji za glasbo v Ljubljani nadaljeval študij druge stopnje na smeri glasbene pedagogike. Študij je leta 1975 zaključil z odlično oceno za diplomsko nalogo z naslovom *Stilni razvoj zborovstva v Sloveniji*. Tako je postal profesor glasbe.

Poleg Dekliškega pevskega zbora Pedagoškega šolskega centra Celje, je Vid vodil tudi druge zборе. Tako je maja leta 1976 prevzel vodenje Moškega pevskega zbora Svoboda Celje. Zbor je v času njegovega vodenja vidno napredoval. Svoje delovanje pri MPZ Svoboda Celje je Vid takole opisal: »Ko sem zbor prevzel, je postal predsednik zbora Mirko Doberšek. Vadimo ob ponedeljkih in četrčkih od 18.15 do 20.00 ure v prostorih »Svobode« Gaberje. Poleg učenja koncertnega programa smo v naše delo uvrstili tudi poznavanje glasbene teorije ter osnove solopevske tehnike. Ker je zbor šele v rasti, v program nismo uvrstili težkih pesmi, temveč take, ki trenutno ustrezajo zmogljivostim pevcev, hkrati pa omogočajo, da se v zbor vključujejo tudi novi pevci.«

Po koncertu, ki ga je zbor imel leta 1977, je prof. Egon Kunej v Novem tedniku zapisal: »Predstavila sta se moški zbor Svoboda in dekliški zbor Pedagoškega šolskega centra v Celju, oba pod umetniškim vodstvom Vida Marcena. Prvi je zapel 9 pesmi v nemalo presenečenje številnega občinstva. Kot bi se na novo rodil! Petje je izhajalo iz dobrega piana, zlito in doživeto. Dikcija in drugi elementi lepega petja so bili nazorno podani, seveda so bili prisotni še ostanki poprejšnjega ne dovolj sistematičnega dela. ... »Partizanovo slovo« je šepala zlasti v fraziranju, ki je bilo razsekano, ne posebno zlito, a že v naslednjih pesmih je zbor vidno rasel. »Mitraljeza« ritmično precizna, dinamično odtehtana. V »Borih« vsi odtenki dinamike, vključno lepega pianissima, z zelo dobrim solistom. Potem tako dinamično dobro podan Srebotnjakov »Nagelj«, prav lepo grajen v oblikovanju fraz z dobro izgovorjavo. V pesmi »Samo en cvet« je bil prav posrečen unisono začetek v zlitosti glasov in mehkem podajanju. Osnove so torej pravilno zastavljene, pri naraščanju pa se plemenitost glasov porazgubi v rahlo hreščavost, prvi tenorji ponekod ostro izstopajo, a kričavosti ni in dinamična lestvica je vse hvale vredna. Skratka, zbor je preroben in ima pogoje, da postane v doglednem času izvrsten.« (Novi tednik, 16. junij 1977).

slika 27: MOŠKI PEVSKI ZBOR SVOBODA CELJE
(leta 1977, fotografija je last g. Vida Marcena)

Nekaj let je Vid vodil tudi Oktet Odmev v Laškem.

Leta 1976 je Vid prevzel tudi vodenje Komornega moškega zbora Celje, ki ga je pred njim celih osemindvajset let vodil njegov ustanovitelj, prof. Egon Kunej. O svojih začetkih pri »Komoraših« je Vid dejal: »Dolgo sem premišljeval, ali naj sprejemem to obveznost ali ne. Zdaj sem jo sprejel. Odločil sem se. To pove dovolj. Dela se bom lotil z vso odgovornostjo. Računam tudi na pomoč profesorja Kuneja.« (Novi tednik, 6. oktober 1977).

Čas je prinesel svoje in izkazalo se je, da se je Vid pravilno odločil. Že s prvega tekmovanja pod vodstvom Vida Marcena, s V. tekmovanja Naša pesem v Mariboru leta 1978, so se vrnil s srebrnim priznanjem. Enak uspeh so ponovili tudi leta 1980, le da so takrat bili najboljše ocenjeni moški zbor. Vid je s Komornim moškim zborom uspešno nadaljeval tradicijo kvalitetnega slovenskega moškega zbora, ki se je na domačih in tujih tekmovanjih redno uvrščal v skupino najboljših tovrstnih sestavov, saj je vedno osvojil vsaj srebrno odličje. Zbor je bil v tistem času reprezentančni pevski sestav občine Celje in Slovenije. Med tem je opravil številna gostovanja po Holandiji (Schinfeld leta 1980, Detingen – Konstanz leta 1980) in Nemčiji (Singen v letih 1980, 1983 in 1986 ter Grevebroich leta 1985). Številni pa so bili tudi njihovi koncerti v skoraj vseh bivših jugoslovanskih republikah. Povsod so bile kritike zelo ugodne. Zagotovo so vsem uspehom botrovali tudi prijetni prijateljski odnosi in dobro razpoložnje, ki so vladali med pevci.

Ob petintrideseti obletnici delovanja je Komorni moški zbor Celje (leta 1984) izdal tudi veliko gramofonsko ploščo, na kateri so predstavili pesmi, ki so jih za moške zборе napisali pretežno jugoslovanski skladatelji, od renesanse do novejšega časa.

slika 28: NASLOVNICA LP PLOŠČE KOMORNEGA MOŠKEGA ZBORA CELJE

G. Radovan Gobec je takole zapisal ob izidu plošče: »Komorni moški zbor iz Celja je po presledku 13 let izdal ob svoji 35-letnici drugo LP ploščo in zapisal na njo spored slovenskih in jugoslovanskih umetnih pesmi, tokrat pod umetniškim vodstvom Vida Marcena.

Plošča vsebuje naslednje pesmi: Gallusovo »O magnum mysterium«, Mokranjčevo »Njest svjat«, Pahorjevo »Oče naš hlapca Jerneja«, Ravnikovo »Kam si šla...«, Srebotnjakovo »Bori«, S. Mihelčiča »Jesen« in Jerebovo »O kresu«. Na drugi strani pa so: Tajčevičeve »Komitske pesme«, Mokranjčeva »Druga rukovet«, Gotovčeva »Pod jorgovanom« in Tomčeva »Bela krajina«.

Čeprav od vseh enajstih pesmi do sedaj še niso bile objavljene na nobeni plošči le štiri in četudi tri skladbe ne spadajo popolnoma v prvo težavnostno stopnjo, je plošča vseeno zanimiva, saj predstavlja pomemben kulturni dokument enega izmed slovenskih zborov, ki je v dvajsetih tekmovanjih doma in po svetu uspešno prikazoval slovensko in jugoslovansko zborovsko glasbo, dosegal visoka in najvišja priznanja za kvalitetno petje in bil z dosedaj posneto in izvajano literaturo, bodisi na plošči ali na magnetofonskih zapisih za radijske potrebe, mentor in vzornik mnogim našim zborom v kvalitetnem zborovskem prepevanju.

Končno je zanimiva in poučna tudi interpretacija pesmi, ki je lastna in značilna za vsakega zborovodjo posebej.

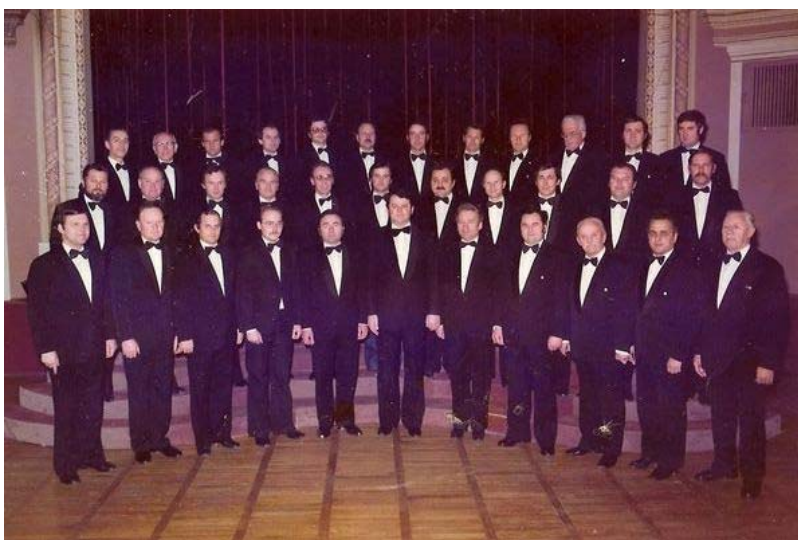
Vsekakor je slovensko zborovsko petje dobilo z novo ploščo kvaliteten prispevek tako na čisto umetniškem in še posebej na pedagoškem področju in predstavlja enega izmed gradbenih kamnov v nadaljnjem razvijanju in dviganju slovenske zborovske poustvarjalnosti.

Zaradi tega bi bilo prav, da bi dobila plošča svoje stalno mesto v diskoteki slehernega zborovodje, diskofila in ljubitelja lepega petja sploh, ki naj bi ploščo tudi večkrat poslušali.« (iz časopisnega zapisa, ki ga hrani g. Vid Marcen).

Ob obletnici so pripravili tudi slavnostni koncert, ki ga je prof. Egon Kunej takole ocenil: »V sestavi 33 pevcev zveni prepričljivo, dosega mogočne viške ter lepe dinamične odtenke. Vse glasovne skupine odlikuje izvrsten glasovni material. I. tenorji so izdatni in sočni, pretežno enotni. II. bas je polno doneč v vseh legah, izrazit in toplo pobarvan, tako da daje solidno podlago celotni izvedbi. II. tenor nekoliko zaostaja za izraznostjo prvih tenorjev, lahko bi vodilni glas bolj podprl. Baritoni so sicer dobro zasedeni, vendar ne vedno enotno barvani. Intonacija je zanesljiva, čista, dinamika pestra, od lepega piana do mogočnih forte akordov, ne da bi bilo opaziti kričavosti ali pretiranih akcentov.

Izgovorjava je jasna, vokalizacija skrbno negovana, ni ostrin, ki so tudi pri marsikakem dobrem zboru prisotne. Skratka, vokalna skupina, ki muzicira z občutkom za smiselno fraziranje in zalogično gradnjo glasbenih fraz. Mestoma bi si želel še kakšen pridušen pianissimo, še poedin izdržan akord ob koncu skladbe. Številni solisti: Stane Bizjak, Ivan Čerčnik, Franci Gril, Ivan Grobler, Božo Jager, Ivan Krušič in Franci Satler so z negovanimi, čistimi glasovi in z dobrim okusom popestrili celoten program.

Dirigent Vid Marcen obvlada koncertni program zanesljivo. Vstopi glasov in celote so enotni, precizni. Najbolje mu uspevajo lirični odstavki, ki jih nakazuje s skopimi kretnjami, medtem ko so geste v močnejših, naraščajočih frazah nekoliko prevelike. Z muzikalnim občutkom izvablja iz zbora vse odtenke notnega zapisa, veren skladateljevi ideji.« (iz časopisne kopije, ki jo hrani g. Vid Marcen).

slika 29: MOŠKI KOMORNI ZBOR CELJE

(okrog leta 1983; Vid stoji v sredini prve vrste; fotografija je last g. Vida Marcena)

Komorni moški zbor Celje je v času umetniškega vodenja g. Vida Marcena prejel Prešernovo nagrado mesta Celje, ki jo podeljuje Kulturna skupnost občine Celje in Bronasti grb mesta Celje. Vid Marcen je Komorni moški zbor Celje vodil do leta 1988.

Že jeseni leta 1976 se je Vid prijavil na razpis za prosto delovno mesto ravnatelja Glasbene šole Celje. Na razpisu je uspel ter prevzel njeno vodenje. Takole se spominja začetkov svojega ravnateljstva: »Zelo skromni začetki so bili. Ne želim dajati negativnega predznaka mojim predhodnikom. Profesor Egon Kunej je bil pred menoj ravnatelj 27 let. Ne dvomim, da se je trudil, da bi kaj dozidal, obnovil, posodobil. Vendar to nekako ni uspelo. Profesor Ciril Vertačnik, ki je za tri leta nasledil Kuneja, pa se je že lotil priprav za vključitev glasbene šole v samoprispevek. Ko sem leta 1976 prevzel vaje glasbene šole, smo imeli vsega skupaj deset učilnic, mrzle hodnike, lesene stopnice, stare peči, skratka, delali smo v izjemno težkih pogojih.« (Novi tednik, 3. oktober 2008). V prvem letu njegovega ravnateljstva je bilo v glasbeno šolo vpisanih okrog 300 učencev, kar je bilo s 4,6% celjskih osnovnošolcev daleč pod republiškim povprečjem, zato je bil njegov prvi cilj, da z vpisom celjskih osnovnošolcev v glasbeno izobraževanje vsaj dosežejo republiško povprečje. Ker pa je bilo to z le desetimi učilnicami in dvanajstimi pedagogi skoraj neizvedljivo, se je Vid odločil, da bo vse svoje sile usmeril v pridobitev sredstev iz II. referendumskega programa. Že v začetku šolskega leta 1976/1977 so pripravili projekt za prenovo glasbene šole. Nov prostorski koncept je, poleg administrativnih, tehničnih in drugih prostorov, potrebnih za normalno delo šole, predvideval

21 učilnic za individualni pouk posameznih glasbil, 5 učilnic za skupinski pouk, 2 vadbeni prostora za pevske zборе, orkester in druge komorne sestave ter koncertno dvorano s 150 sedeži. Na referendumu, ki je bil januarja 1977, je bil samoprispevek izglasovan. Kmalu se je izkazalo, da bodo precejšnje težave glede lokacije, kajti, poleg načrtovanega prizidka, je bilopotrebno v celoti obnoviti tudi dotrajano staro šolsko zgradbo. Zaradi tega so načrtovani prizidek začasno »nadomestili« z novo lokacijo ob hotelu Turška mačka, ki pa je vodstvo šole ni sprejelo, saj so menili, da lokacija ni primerna. Ko so se končno odločili, da gredo v celotno prenovo stare zgradbe na Okopih, je bilo potrebno urediti še vso potrebno dokumentacijo za odup in rušitev treh stanovanjskih hiš in garaže v soseščini. Zaradi tega se je gradnja kar precej zavlekla, tako da so posegli tudi v III. referndumski program samoprispevka.

Tudi v času gradnje so težili k vse večjemu vpisu mladih glasbenikov.

Ker so bili prostorski pogoji zelo slabi, so gostovali na nekaterih osnovnih šolah ter na Zvezi kulturnih organizacij Celje. Poleg skrbi za čim večji vpis, je bila ravnateljeva naloga tudi ta, da je poskrbel za nove učne kadre in za širitev dejavnosti na inštrumente, ki jih na šoli še niso poučevali.

Vsa leta so skrbeli, da so se njihovi odlični učenci usmerjali v študij glasbe. Po uspešno zaključenem študiju pa so jim ponudili mesto glasbenega pedagoga na »domači glasbeni šoli«. Vabili so tudi druge zunanje sodelavce ter tako širili poučevanje še na druge inštrumente, ki jih prej še niso poučevali.

Poleg skrbi za posodobitev prostorskih razmer in širjenje programa so na glasbeni šoli ves čas skrbeli tudi za posodobitev inštrumentov. »Ves čas gradnje, obnove in ustvarjanja boljših delovnih pogojev nasploh, pa je bila naša izjemna skrb tudi postopna zamenjava dotrajanih inštrumentov in nabava novih, za kar nismo nikoli dobili namenskih sredstev. Uspevali smo le s skrbnim gospodarjenjem in varčevanjem v okviru rednih sredstev in s prispevki staršev. Delali smo postopno, načrtno in sistematično. Prednost smo dajali orkestralnim inštrumentom in s tem ustvarjali pogoje za razvoj orkestrrov, ki so sčasoma postali naši paradni konji, s katerimi se uvrščamo med najboljše sestave slovenskih glasbenih šol in širše,« je v knjigi 100 let slovenskega glasbenega šolstva v Celju obujal spomine Vid Marcen.

Leta 1983 je glasbena šola dobila nove prostore. Tako so lahko prenehali z gostovanjem na različnih lokacijah. Število vpisanih učencev je hitro naraščalo, prav tako pa je raslo tudi število zaposlenih. Pogoji za delo so postali ustrezni, čeprav še vedno ni imel vsak od zaposlenih svojega prostora za individualni pouk. Potrebovali pa bi tudi vadbene prostore za učence, ki doma, v blokovskih naseljih, težje vadijo tolkala in trobila.

slika 30: KOLEKTIV GLASBENE ŠOLE CELJE LETA 1983

(fotografija je iz knjige 100 let slovenskega glasbenega šolstva v Celju)

Glasbena šola se je hitro razvijala in kvalitetno rasla. Uspehi njihovih učencev so bili iz leta v leto večji. Leta 1993 so kandidirali na razpisu za ustanovitev oddelkov srednje stopnje glasbenega izobraževanja. Vid se spominja, da je bil razpis za pridobitev srednje stopnje skoraj taje. Kljub temu pa jim je, predvsem z znanjem in dobrimi tekmovalnimi rezultati, kandidatura uspela. Najprej so ta program izvajali v okviru koncesije, od leta 1999 pa so v sodelovanju s I. gimnazijo začeli delovati umetniški gimnazijski oddelki. »Prav srednja stopnja je, ne le šoli in Celju, ampak celotni regiji, dala pomemben polet. Veliko profesorjev se je namreč prav zaradi tega vrnilo v Celje iz različnih koncev Slovenije in tudi iz tujine. Veliko jih pride učiti tudi zaradi starih prijateljstev, mlajši pa povedo, da so pri nas stvari dobro urejene in da imamo dober odnos do vseh. Da so torej vsi inštrumenti enako pomembni. Prav to pa je pomembno pri ustvarjanju orkestrrov. Imamo simfonični, pihalni, godalni orkester, podmladka pihalnemu in godalnemu orkestru, džez band, komorne setave itd.,« je o razvoju glasbenega delovanja v Celju razmišljaj Vid Marcen. (Novi tednik, 30. december 2004).

Učenci in dijaki glasbene šole poleg tekmovanj organizirajo tudi številne koncerte, ki so vedno dobro obiskani.

Kot novost so na celjski glasbeni šoli uvedli tudi dva letna koncerta, na katerih nastopajo izključno šolski pedagogi. Nekateri med njimi nastopajo tudi z lastnimi recitali. Na teh koncertih izvajajo najzahtevnejša dela različnih avtorjev in obiskovalci lahko spoznajo visoko strokovno in umetniško usposobljenost pedagoških delavcev. Za mnoge starše so prav ti koncerti pokazatelj, kaj učitelji njihovih otrok znajo in zmorejo.

slika 31: ČESTITKE MLADIM PROFESORICAM

(leta 2008; Vid Marcen čestita bivšim sodelavkam (nekdanjim učenkam) za uspešno izveden koncert; fotografija je iz časopisa Celjan; 26. november 2008)

Z razširitvijo programa pa so se ponovno pokazale potrebe po razširitvi prostorskih kapacitet. »V letu 2007 smo iz občinskih in lastnih sredstev opravili še adaptacijo in novogradnjo podstrešja in s tem pridobili številne mansardne kabinete. Šoli sicer še vedno primanjkuje učnih prostorov, vendar lahko z gotovostjo trdim, da že sedaj ustreza vsem glasbeno šolskim normativom in tako sodi med skupino najsodobnejših glasbenih šol v državi,« je povedal Vid Marcen.

Njihovi učenci in dijaki redno osvajajo najvišja priznanja na državnih in na mednarodnih tekmovanjih.

slika 32: PRENOVLJENA GLASBENA ŠOLA CELJE
(leta 2007, ko so za lepo urejeno okolje prejeli Zlato vrtnico Turističnega društva Celje;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Ves čas je tlela tudi želja po ustanovitvi univerzitetnega programa glasbene šole v Celju. Žal so bili prostorski pogoji ovira tudi za to. Pri tem so imeli več sreče v Velenju, kjer so s pomočjo občinskih in državnih sredstev zgradili veliko novo glasbeno šolo. Vid Marcen se je vključil v eksperto skupino, ki je pripravila program za bodočo fakulteto. Z Velenjčani pa so se tudi dogovorili, da bodo nekateri oddelki fakultete v Celju.

slika 33: USPEŠEN KOLEKTIV GLASBENE ŠOLE CELJE
(leta 2007; fotografija je iz knjige Glasbena šola Celje danes –
ob 100 letnici glasbenega šolstva v Celju)

Vid Marcen je delovanje glasbene šole v Celju pripeljal do zavirljive ravni. Leta 2008, ko so praznovali stoto obletnico glasbenega delovanja v Celju, se je, po 32 letih ravnateljstva, upokojil. Na vprašanje Bojane Avguštinčič, ali je zadovoljen z vsem, kar je storil za celjsko glasbeno šolo, je dejal: »Sem. In ponosen sem na svoje sodelavce. Kajti ravnatelj brez dobrih in sposobnih sodelavcev je kot dirigent brez orkestra. Mora biti nekdo, ki je gonilna sila, ki usmerja in ki ima neko vizijo. In le, če kolektiv temu sledi, lahko tudi nekaj nastane. Sodelavci so mi zaupali. V vseh osmih mandatih smo korektno in dobro delali. Mislim, da se imamo danes s čim pohvaliti.« (Novi tednik, 3. oktober 2008).

slika 34: VID MARCEN KOT SLAVNOSTNI GOVORNIK NA PRIREDITVI
(leta 2008; fotografija je iz knjižice Publikacija glasbene šole Celje 2008/2009)

V času ravnateljstva, leta 1990, se je na pobudo Akademije za glasbo v Ljubljani vpisal na podiplomski študij. Vključil se je v tok obveznega raziskovalno – študijskega programa na podiplomskem programu, hkrati pa se je lotil obsežne raziskovalne naloge z naslovom Dejavniki uspešnosti na osnovni stopnji glasbene šole. V svoji nalogi, v kateri je šest let sistematično spremljal eno celo generacijo učencev glasbene šole (od njihovega vpisa v glasbeno šolo do izstopa iz nje), je znanstveno preučil številne razvojne posebnosti, sposobnosti in dosežke učencev ter glasbene elemente v korelaciji z njihovimi medsebojnimi delovanji in vplivi. Vse izsledke in rezultate, do katerih je prišel s strokovnim proučevanjem, je analitično obdelal ter jih predstavil skupaj z nekaterimi podatki in spoznanji evropskih in drugih raziskovalcev, ki raziskujejo na glasbenem področju. Magisterij je uspešno zaključil leta 1996 in prejel naziv magister glasbene pedagogike.

slika 35: NA PODELITVI MAGISTERIJA
(leta 1996; fotografija je last g. Vida Marcena)

Poleg uspešnega rednega službovanja pa je Vid rad ter z vso resnostjo in predanostjo opravljal številne druge zadolžitve na glasbenem področju. Tako ga je Pedagoška akademija Maribor že leta 1969, ko je služboval na OŠ I. celjske čete, za dve leti imenovala za mentorja študentom – praktikantom, ki so na študij glasbe prihajali s celjske regije. V letih 1974 in 1975 je imel za Pedagoški oddelek Akademije za glasbo v Ljubljani, katerega predstojnik je bil skladatelj Pavel

Šivic, hospitacijske nastope pri predmetu zgodovina glasbe (umetnostna vzgoja). Te nastope je imel na Pedagoškem šolskem centru in na Gimnaziji Celje.

Kar deset let, od leta 1976 do leta 1986, je redno deloval kot mentor in predavatelj na republiških zborovodskih seminarjih za mladinske in tudi za odrasle pevske zборе. Te seminarje je izvajal v različnih krajih širom Slovenije – Celje, Maribor, Ljubljana, Izola). Potekali so pod okriljem Zavoda za šolstvo Republike Slovenije in svetovalca za glasbo, mag. Branka Rajštra.

Bil je tudi vodja in izvajalec dvoletnega zborovskega seminarja za odrasle zборе celjske regije, ki je potekal v letih 1978 do 1980.

Od leta 1970 pa vse do današnjih dni je član številnih strokovnih ocenjevalnih komisij v občini, regiji ter na republiškem in državnem nivoju.

Posebno poglavje njegovega delovanja pa je zagotovo vezano na Mednarodni mladinski pevski festival v Celju. Ne le, da je na festivalu več kot odlično nastopal z zboroma OŠ I. celjske čete in Pedagoškega šolskega centra Celje, ampak se je v festivalsko dogajanje vključeval tudi na organizacijskem in vsebinskem področju. Pri festivalu je kontinuirano deloval v letih 1968 do 1985 in naslednja leta še občasno. V skoraj dvajsetletnem obdobju ga lahko najdemo v različnih funkcijah, kot so: podpredsednik festivala, član in nato tudi predsednik glasbenega odbora, član in predsednik ocenjevalnih žirij ter dirigent tekmovalnih in množičnih zborov. V zveznih ocenjevalnih žirijah je sodeloval kot član v letih 1979, 1981 in 1983 ter leta 1985 kot njen predsednik. Leta 1982 je bil član republiške ocenjevalne žirije za tekmovanje Glasbenih šol Slovenije v Mariboru ter leta 1984 član ocenjevalne žirije mladinskih zborov v Zagorju ob Savi.

Prvič je dirigiral množičnemu pevskeemu zboru, ki je nastopil ob zaključku Mladinskega pevskega festivala, že leta 1971. Koncert je bil na ploščadi pred Pokrajinskim muzejem v Celju. V letih 1989 in 1993 pa je Vid ponovno nastopil kot organizator in dirigent množičnega zbora na Mednarodnem mladinskem pevske festivalu v Celju, na katerem je prepevalo okrog 3000 pevcev slovenskih osnovnošolskih pevskih zborov. Oba koncerta je v živo prenašala tudi Televizija Slovenije.

slika 36: VID, KOT GA JE MED FESTIVALOM »OVEKOVEČIL« GLASBENI KOLEGA
(leta 1981; karikatura je last g. Vida Marcena)

Tudi na pedagoškem in kulturnem področju je prevzemal številne zadolžitve. Med drugim je deloval kot predsednik slovenske pevske zveze, predsednik združenja pevskih zborov osmih občin celjske regije, predsednik društva glasbenih pedagogov celjske regije, predsednik aktiva ravnateljev glasbenih šol celjske in koroške regije, predsednik zveze kulturnih organizacij občine Celje (dva mandata) in predsednik glasbenega odbora Zveze kulturnih organizacij občine Celje ter kot član izvršnega odbora Kulturne skupnosti občine Celje (dva mandata).

V času, ko je bil vodja aktiva ravnateljev glasbenih šol celjske in koroške regije, je na enem od vsakoletnih izobraževanj, ki jih imajo ravnatelji v Portorožu, zbral in pripravil za nastop priložnostni ženski pevski zbor, v katerem so sodelovale izključno ravnateljice glasbenih šol Slovenije.

slika 37: PRILOŽNOSTNI PEVSKI ZBOR Z ZBOROVODJEM
(leta 2003 v Portorožu; fotografija je last g. Vida Marcena)

DRUŽINA

Vid je svojo življenjsko sopotnico Bojano, rojeno Hudina, spoznal, ko je bila v srednji šoli njegova dijakinja. Njuni starši so se poznali že prej, z njo pa sta se zbližala po njeni maturi. 16. junija 1979 sta si tudi uradno obljubila medsebojno podporo in spoštovanje.

slika 38: POROČNA FOTOGRAFIJA
(16. junij 1979; fotografija je last g. Vida Marcena)

Naslednjega leta, 1980, se jima je rodila hčerka Sanja in leta 1982 še sin Benjamin. Sin je dobil ime po skladatelju Benjaminu Ipavcu, saj je glasba bratov Ipavcev na Vida naredila izreden vtis, predvsem v času njegovega bivanja v njihovi hiši v Šentjurju.

slika 39: SANJA IN BENJAMIN Z DEDOM NA KOZJANSKEM
(okrog leta 1985; fotografija je last g. Vida Marcena)

Kljub temu da je Vid človek, ki veliko da na družinsko življenje, ki se po številnih obveznostih z veseljem vrača domov in s svojimi dragimi preživi prijetne trenutke in zanimive življenjske utrinke, se zaveda, da je levji delež pri odraščanju in vzgoji otrok nedvomno imela žena. Gospa Bojana je bila uslužbenka Službe družbenega knjigovodstva in nato Banke Celje. Vse svoje proste trenutke pa je namenila urejanju doma, ki so si ga zgradili na Hudinji v Celju in skrbi za družino, ki je še vedno trdno povezana.

slika 40: SREČNA DRUŽINA
(leta 2008; fotografija je last g. Vida Marcena)

S svojo toplino in preudarnostjo je znala poskrbeti, da je njihova družina, kljub Vidovemu zahtevnemu delu, ki se ni zaključilo ob 15. uri, ampak se je, ob številnih nastopih, koncertih in tekmovanjih, pogosto zavleklo pozno v noč, znala izkoristiti skupne trenutke, ki so jih preživljali ob vikendih, med prazniki in med počitnicami. Redno so vzdrževali tudi stike z Vidovimi in Bojaninimi sorodniki.

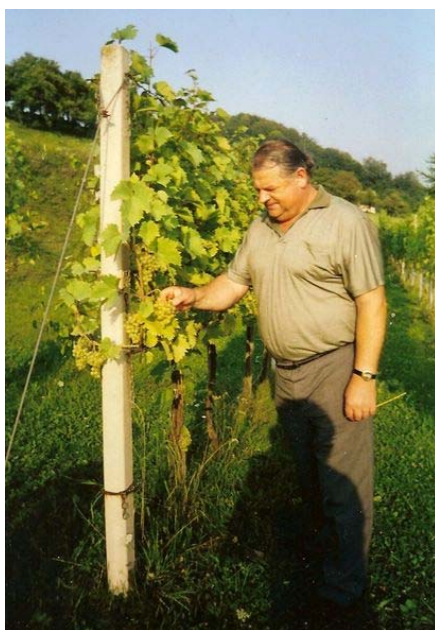

slika 41: VID S SESTRO JOŽICO NA PRAZNOVANJU PRI MARCENOVIH
(leta 2002; fotografija je last g. Vida Marcena)

Dom, ki so si ga uredili na Hudinji, je topel in domač. Vid rad pokomentira, da so ga gradili celih dvajset let. »Glede na razpoložljiva finančna sredstva smo vsake počitnice naredili korak naprej, s tem, da sem sam bil največkrat v vlogi nabavnega, strežaka zidarju, nadzornega in še kaj, ob prehranjevalni asistenci moje žene,« doda.

Danes je njihova hiša lepo urejena. Vidi se, da jo ureja oseba, ki ima izreden smisel za estetiko. Takole je Vid opisal svojo ženo Bojano: »Sicer je pa tudi ona umetniška duša, saj ljubiteljsko marsikaj ustvari na likovnem področju, ima velik smisel za aranžiranje, cvetje in estetiko nasploh, v širšem smislu te besede.«

Veliko prostega časa so Marcenovi preživeli v naravi, predvsem na Kozjanskem, kjer je Vid podedoval hišo in vinograd. »Komaj čakam pomladi, ko se začne delo v vinogradu, sadovnjaku, na travniku in na vrtu. Vinograd je moj hobi, v katerem neizmerno uživam. Zanimiva pomladanska rez, negovanje in rezultati dela človeka napolnijo z življenjsko in ustvarjalno energijo. Tudi gobarim rad in to že od otroštva. Z naravo sem povezan, znam jo opazovati in občudovati,« razmišlja Vid.

slika 42: VID V SVOJEM VINOGRADU

(okrog leta 2000; fotografija je last g. Vida Marcena)

Po Vidovi upokojitvi so se Marcenovi lotili še obnove domačije na Prevorju na Kozjanskem.

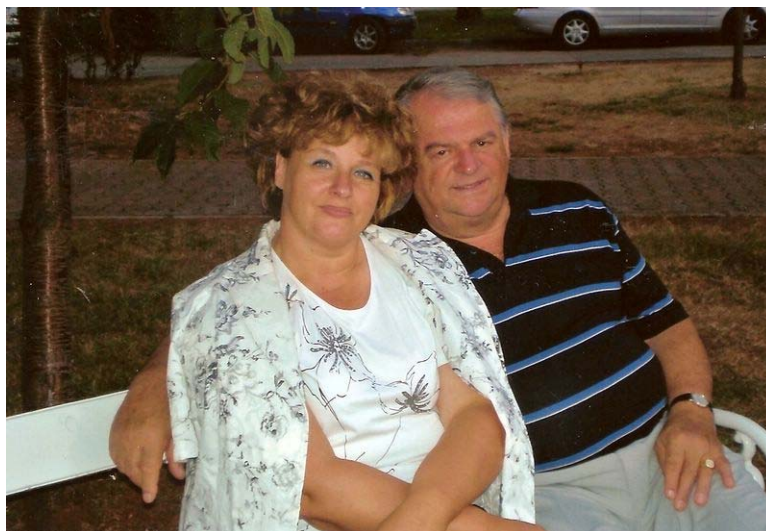
slika 43: VIDOVA DOMAČIJA DANES
(leta 2010; fotografija je last g. Vida Marcena)

»Tu dobiva z ženo energijo za kljubovanje tegobam tretjega starostnega obdobja, naša mladostnika pa pristen stik z naravo, ki je v teh časih še kako potreben. Vsi skupaj pa s prijatelji in znanci dostikrat pod našimi kozjanskimi brajdami najdemo še tudi kak trenutek za prijetna srečanja in druženje,« je dodal Vid.

slika 44: S SORODNIKI POD DOMAČO BRAJDO
(leta 2009; fotografija je last g. Vida Marcena)

Z ženo se pogosto odpravita tudi na krajše izlete na Pohorje in kam drugam, kjer se podata na krajše sprehode v idilično naravo.

slika 45: NJUNI SKUPNI TRENUTKI
(leta 2008; fotografija je last g. Vida Marcena)

Vid in Bojana pogosto skupaj obiščeta tudi kakšno prireditev ali koncert. O poslušanju glasbenih zvrsti je Vid dejal: »Cenim in poslušam vse zvrsti glasbe. Edini kriterij je kvaliteta. Že večkrat sem omenil, da mi veliko pomeni Bachova glasba, seveda pa so ob baroku izjemna tudi vsa druga stilna obdobja s svojimi vrhunskimi ustvarjalci. Večini ljudi pa je, razumljivo, najbliže romantika. Klasične glasbe ne moreš in ne smeš poslušati mimogrede, kadarkoli in kjerkoli. Sam jo najraje poslušam v živo, na koncertu, po možnosti v izvedbi odličnih orkestrov in solistov in ne ob slabih posnetkih. Tudi druge zvrsti glasbe sodijo v določeno okolje, v nek čas, v nek trenutek, za določen namen. Nekoč sem v šali dejal, da nastop nekega pianista pač ne sodi v vinograd, temveč je okolju bliže frajtonerica, pa če je to nekemu všeč ali ne. Če se glasba dotakne poslušalčevih čustev, mu polepša življenje ali morda pomaga prebroditi duševno stisko, potem je vseeno, katere zvrsti je, pomembno je le, da je njena izpoved padla na plodna tla.« (Celjan 28. januar 2009)

Oba otroka sta glede poklicne izbire delno sledila očetu, saj sta se oba podala v pedagoške vode. Hči Sanja je profesorica razrednega pouka in poučuje na III. OŠ v Celju. Pri svojem delu s pridom izkorišča znanje klavirja, ki si ga je pridobila v osmih letih glasbenega izobraževanja. Sin Benjamin, ki je v glasbeni šoli končal sedem letnikov klavirske harmonike in devet letnikov tolkal, se je odločil za študij matematike in računalništva in je danes zaposlen kot asistent na Fakulteti za logistiko v Celju. Še vedno pa je član Tolkalnega ansambla glasbene šole Celje.

slika 46: PONOS DRUŽINE MARCEN
(leta 2010; Sanja in Benjamin pred domačijo na Prevorju;
fotografija je last g. Vida Marcena)

Kljub temu da je žena Vidu nekoč v šali očitala, da je oženjen z glasbeno šolo, ga je pri njegovem delu ves čas podpirala. Tako je tudi sedaj, ko sta oba upokojena in Vid še vedno razmišlja o glasbenem udejstvovanju, saj si želi, da bi ustanovil zasebno glasbeno šolo za odrasle, ki bi delovala po načelu »Nikoli ni prepozno«. O svojih načrtih pravi: »Prepustimo času čas. Marsikaj imam še v načrtu, vendar bo o tem odločalo kar nekaj dejavnikov, predvsem zdravje.«

NAGRADE IN PRIZNANJA

Eno prvih priznanj je Vid dobil, ko so mu na celjskem Učiteljišču omogočili, da je na koncertu v Narodnem domu nastopil kot zborovodja šolskega mešanega mladinskega zbora.

Kasneje je z zbori, ki jih je vodil, osvojil številna priznanja in nagrade, tudi najzlahtnejša - srebrna in zlata odličja, ki so si jih zbori »pripeli« na domačih in na mednarodnih tekmovanjih. Na vse uspehe, ki jih je dosegel s svojimi zbori, je zelo ponosen.

Ponosen je tudi na vse uspehe, ki so jih na številnih koncertih in tekmovanjih osvojili učenci »njegove« glasbene šole. Ob zaključku dvaintridesetletnega ravnateljstva je takole strnil svoje misli: »Še bolj kot s priznanji pa sem zadovoljen z dejstvom, da je ob zaključku moje ustvarjalne poti kaj pokazati in da se trdno zavedam, da so rezultati nastali ob sodelovanju vseh mojih bivših in sedanjih sodelavcev in soustvarjalcev ter da je v tem mozaiku uspešnosti viden tudi moj ustvarjalni delež.« (Celjan, 2008)

O priznanjih pa je dejal: »Vedno gre za to, da ni pomembna materialna plat nagrade, temveč dejstvo, da so ljudje zaznali, da je nekdo storil več in bolje, kot samo opravljanje svoje redne službe. Tudi sam sem preživel v šoli in za šolo veliko časa, ker sem imel cilje, ki jih je bilo skupaj s kolektivom potrebno doseči in včasih tudi preseči. Največja nagrada pa so bili vedno uspehi učencev in dijakov, ko sem videl, da jim je uspelo, ko sem od koga dobil zahvalo ali pa so me na ulici ustavili ponosni starši.« (Celjan, 28. januar 2008)

Za svoje delovanje na različnih glasbenih področjih pa je prejel tudi več priznanj.

Leta 1986 je za umetniško delovanje na glasbenem področju prejel priznanje Kulturne skupnosti občine Celje – Prešernovo nagrado.

slika 47: PRIZNANJE KULTURNE SKUPNOSTI OBČINE CELJE

Tudi Komorni moški zbor in Dekliški pevski zbor Pedagoškega šolskega centra Celje sta v času njegovega vodenja prejela Prešernovo nagrado Občine Celje in nagrada zbora je prav gotovo tudi zborovodjeva nagrada. Komorni moški zbor pa je v času njegovega vodenja prejel tudi Bronasti grb Mestne občine Celje.

Leta 2003 je Vid Marcen prejel nagrado Združenja ravnateljev osnovnih in glasbenih šol Slovenije za dolgoletno uspešno ravnanje.

Leta 2005 je prejel najvišje državno priznanje Zveze slovenskih glasbenih šol – nagrado Frana Gerbiča za življenjsko delo na področju glasbene vzgoje in izobraževanja. V utemeljitvi so zapisali: »Vid Marcen si je v času šolanja na Učiteljski šoli v Celju pri pouku violine, teoretskih predmetov, igranju v godalnem orkestru in prepevanju v mešanem mladinskem zboru pridobil solidno osnovo za nadaljnji glasbeni študij. Hkrati si je dodatna znanja iz glasbenega stavka, klavirja in drugih predmetov današnje srednje stopnje pridobil še z vključevanjem v zasebni pouk. Prvo stopnjo glasbenega izobraževanja je nato uspešno zaključil v Mariboru. Po odsluženju vojaškega roka in nekaj letih poučevanja, je nadaljeval študij na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je leta 1975 z odliko diplomiral na oddelku za glasbeno pedagogiko. Kasneje je na tem oddelku končal tudi podiplomski študij in prejel naziv magister glasbene pedagogike.

Njegova poklicna pot je potekala od osnovne in glasbene šole, do srednješolskih ustanov. Gospod Vid Marcen je s svojim glasbenim delovanjem pustil vidno sled na področjih: umetniškem, pedagoško-strokovnem, raziskovalnem in organizacijskem.

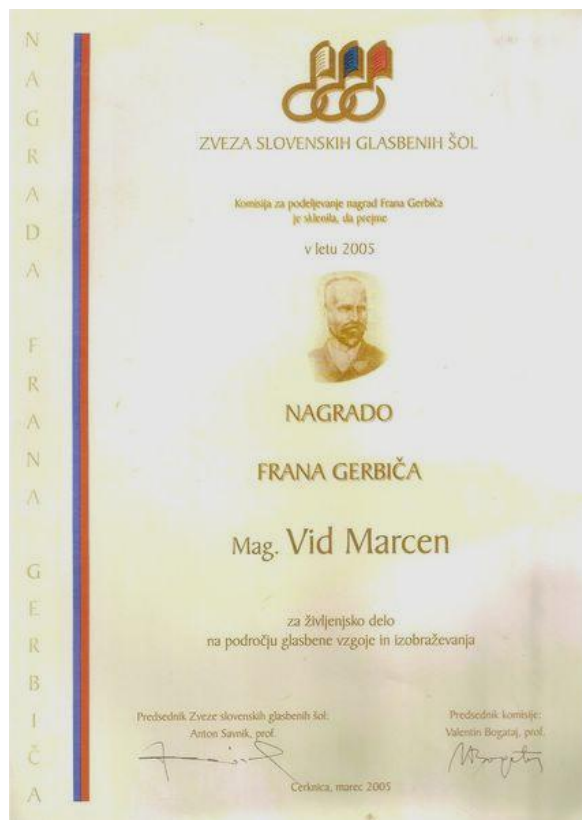
Kot zborovski dirigent je vodil številne zborovske sestave, od otroških do odraslih. Mladinski zbor III. OŠ v Celju, Dekliški zbor Pedagoškega šolskega centra v Celju in Komorni moški zbor v Celju so sestavi, s katerimi je presegel državne okvire, saj je z njimi tekmoval in koncertiral doma in v tujini ter prejel številne visoke nagrade in priznanja.

V okviru Mednarodnega mladinskega pevskega festivala v Celju je gospod Vid Marcen dolga leta sodeloval v organizacijskih in strokovnih odborih festivala. Bil je predsednik ali član strokovnih ocenjevalnih komisij in dirigent množičnih pevskih zborov ter spremljevalnih orkestrrov.

Pod okriljem Zavoda za šolstvo Republike Slovenije, Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Slovenske pevske zveze, je bil gospod Marcen dolga leta predavatelj na republiških seminarjih za mladinske in odrasle pevske zборе v Mariboru, Celju, Izoli, Ljubljani in drugod. Bil je tudi podpredsednik Slovenske pevske zveze.

Na raziskovalnem področju zavzema vidno mesto njegova magistrska naloga z naslovom Dejavniki uspešnosti na osnovni stopnji glasbenega izobraževanja. Spremljal je celo generacijo učencev od vpisa v glasbeno šolo do izstopa iz nje, in znanstveno proučil številne razvojne posebnosti, dosežke učencev ter glasbene elemente v korelaciji medsebojnih delovanj in vplivov.

Vsa leta delovanja mag. Vid Marcen usmerja svoje strokovne in organizacijske sposobnosti zlasti na področje glasbenega šolstva. Deluje v okviru Zveze slovenskih glasbenih šol, vodi aktiv ravnateljev glasbenih šol celjske in koroške regije, je odgovorni nosilec regijskega tekmovanja, poseben pečat pa daje Glasbeni šoli Celje, ki jo je razvil v sodobno, homogeno in uspešno glasbeno ustanovo, z osnovno in srednjo stopnjo. Glasbeno šolo Celje vodi že 29. leto. Ima naziv svetnik, Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport pa ga je leta 1987 imenoval tudi za »izvedenca za pedagoško področje« in sicer za glasbeno in umetnostno vzgojo v osnovnih in srednjih šolah Republike Slovenije.«

slika 48: PRIZNANJE FRANA GERBIČA

Vid je ponosen tudi na županovo nagrado – Kelih Cesarice Barbare, ki mu ga je leta 2005, ob prejemu visokega državnega odlikovanja, podelil celjski župan, gospod Bojan Šrot.

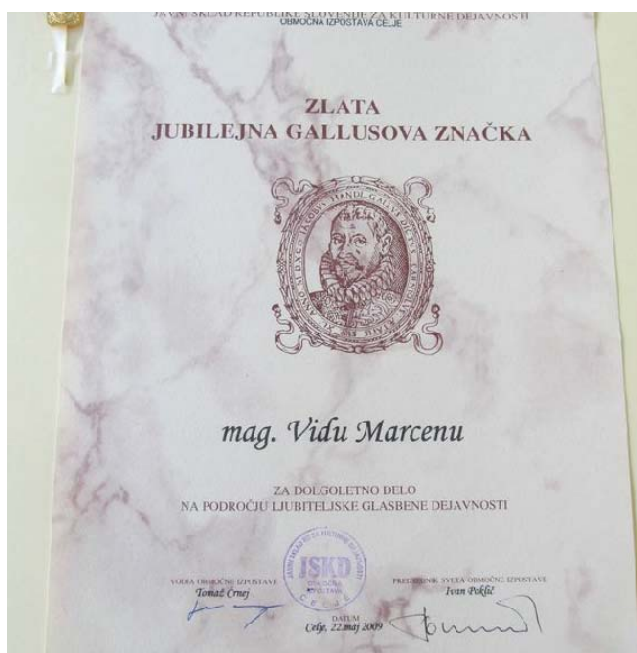
slika 49: KELIH CESARICE BARBARE IN
POTRDILO O PREJEMU KELIHA CESARICE BARBARE

slika 50: MED PODELITVIJO ŽUPANOVEGA PRIZNANJA
(leta 2005; fotografija je iz dnevnika Večer, 12. maj 2005)

Leta 2009 pa je prejel še zlato Gallusovo značko Javnega sklada Republike Slovenije za dolgoletno delo na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti.

slika 51: ZLATA GALLUSOVA ZNAČKA

Ko so ga bralci časopisa Celjan izbrali za finalista akcije Naj Celjanka – Celjan 2008, je takole odgovoril na vprašanje, kaj mu ta izbor pomeni: »Da je nekdo opazil moje delo, trud, prizadevanje. Prijeten občutek.« (Celjan, 28. januar 2009)

DRUGI O VIDU MARCENU

g. Ciril Vertačnik (Velenje), prijatelj

»Po Egonu Kuneju in Jurčetu Vrežetu je Vid Marcen najmarkantnejša osebnost glasbenega razvoja v Celju po drugi svetovni vojni.

Je tisti Celjan, sicer rojen Prevorčan, ki je v Celju »stal in obstal«.

Kot ravnatelj je Glasbeno šolo Celje pripeljal do vrhunskih uspehov preko učencev in učiteljev te šole, pa tudi do neverjetne razširitve.

Že v Kunejevem času so v Celju razstavljali maketo bodoče nove glasbene šole, ki naj bi stala nasproti I. gimnazije, ki pa ni bila nikdar uresničena. Pozneje je prišlo le do dozidave stare šole Na okopih, mag. Vid Marcen pa jo je odlično razširil še v že obstoječe sosednje stavbe. Kot mi je znano, je moral poseči v, takrat čudno, osebno odgovornost in osebni riziko.

Vendar je prostorska razširitev glasbene šole ves čas sledila razvoju in pomenu raznolike glasbenošolske dejavnosti, za katero je bil »kriv« prav Vid Marcen, ki se je znal odzvati potrebam svojega časa.

Ne samo organizator, ki je deloval na področju glasbenega šolstva in razvoja glasbe v Sloveniji, bil je tudi odličen učitelj, zborovodja, predavatelj na seminarjih, član odbora MPF Celje in ZKO Slovenije ter drugih organizacij itd., kjer je bil deležen mnogih priznanj, od katerih gotovo izstopa Gerbičevo - najvišje priznanje glasbenih šol Slovenije za življenjsko delo, ki ga je prejel leta 2005. Mag. Vid Marcen pa je predvsem tudi trden in zanesljiv človek. Dokaz za to je tudi njegova urejena obitelj.

Ne vem, da bi kdaj besedo »požrl«, odlično je znal nekatere stvari predvideti, poštenost, vztrajnost in doslednost pa so vsekakor njegove značilnosti in odlike.

Zato sem lahko vesel in ponosen, da ga lahko že dolgo imam za svojega prijatelja, ki mi je znal stati ob strani tudi takrat, ko mi ni bilo najlepše.

Čeprav po mojem odhodu iz Celja nisva pogosto skupaj, mu želim čim več zdravja, ki ga naj še dolgo ohrani«.

g. Ivan Janez Domitrovič (Celje), bivši sodelavec

»ALI SO NAJLEPŠE ZBOROVSKÉ PESMI ŽE ODPETE?»

Ali so najlepše pesmi že napisane? poje slovenska popevka. Vem, da se tale moja asociacija nekako ne ujema s profesionalno ter poustvarjalno in umetniško potjo g. Vida Marcena.

A če naslov popevke malce modificiramo v Ali so najlepše zborovske pesmi že odpete?, potem verjamem, da smo že bliže skupnemu imenovalcu. Imenovalcu mojega spomina in spomina vseh nas, ki smo poučevali in vzgajali mladež na III. OŠ Celje skupaj z g. Vidom Marcenom.

Bilo je to v letih 1968 do 1971. Biti zborovodja in učitelj glasbe na tedaj še OŠ I. celjske čete (prej in kasneje III. OŠ) je pomenilo nadaljevati tradicijo in ugled velikih imen celjskega zborovskega in glasbenega življenja: g. Egon Kuneja in g. Jurčeta Vrežeta. Oba dva sta bila namreč njegova predhodnika na šoli, prvi pri zboru, drugi v razredu.

A mlad in energije poln glasbeni pedagog Vid Marcen je takoj dal slutiti, da je iz pravega testa. Postavil je nove temelje, novo organizacijo in nov vrednostni sistem pevskih zborov ter tudi pouka glasbe samega.

In mladi pevci ter učenci so mu sledili, mi, njegovi sodelavci, smo ga cenili, na odru tudi občudovali, za vogalom pa mu malce zavidali.

Ker je Vid Marcen cenil in spoštoval samega sebe, je bil takšen tudi v odnosu do svojih mladih pevcev in do vloge glasbene vloge v človekovem življenju.

Sam se spominjam najinega sodelovanja in skupnega soustvarjanja kulturnih programov, proslav in koncertov. Jaz kot mlad in v areno kritičnih ocen vržen slavist in on kot dirigent ter glasbeni pedagog, ki je trdno stal na odrskih deskah, ki je imel ugled za katedrom in ki je bil tudi odličen razrednik. Potem pa sva si šla, kdo bo močnejši: jaz v govornem delu proslave ali on v glasbenem delu. In ta konkurenčen duh je obema dobro del, tako v smislu kvalitete kot v smislu ugleda najinega dela.

A Vid Marcen je segal višje. Prišli so samostojni šolski koncerti, občinske in državne revije, gostovanja pevskih zborov doma in v tujini. Vse to je bila nadgradnja ugleda zborovskega petja in glasbenega poustvarjanja. Kvaliteto in tradicijo ter ugled, ki jim je bil zavezan, je tako postavil skoraj na vrh stopnic. Velik izziv in odgovornost za vse tiste, ki so prišli za njim potem, ko je njega pot že vodila na današnjo Gimnazijo Celje-Center in kasneje na Glasbeno šolo Celje.

Vesel sem, da sem bil njegov sodelavec in da sva skupaj soustvarjala del zgodovine III. OŠ ter skupaj pripomogla k temu, da še danes Celjani radi rečejo: »To so bili Marcenovi časi!«

g. Fric Dosedla (Celje), prijatelj

»Prijetno mi je pisati o človeku, za katerega lahko trdim, da me v skoraj štiridesetletnem skupnem delu ni nikoli razočaral. Veselili smo se uspehov, a nas tudi grenkoba, s katero je bilo naše početje kdaj pa kdaj zabeljeno, ni potrla. Vid zagotovo ob tem ni obupal, ampak nam je s svojo držo bil vedno v oporo.

Mnogokrat sem se vpraševal, kaj je bilo tisto, kar je tako tenko izbrusilo njegov značaj. Mislim, daje bilo rodno Kozjansko in topla družina tisto, kar je na Vida tako lepo vplivalo. Seveda je bila ob tem potrebna tudi velika pripravljenost vse to sprejemati.

Na Kozjansko je vse življenje zelo navezan. Ni mu treba zaradi materialnih koristi vezati trse in jih celo leto negovati. Ne rije z orodjem po gredah kozjanske zemlje zato, da bi preživel. Vse to mu narekuje velika navezanost na pokrajino, za katero so nekoč govorili, da je tod bog s prazno vrečo mahal. Kakorkoli, povsem prazna ta vreča ni bila, ker so iz nje prikapljali ljudje z zlato dušo. Tak je tudi Vid: pristen Kozjanec. Rad ima ljudi, išče v njih lepoto in ti ljudje imajo radi tudi njega.

Njegov drugi dom je Celje, preprosto zato, ker je bila tu njegova služba. Vso svojo delovno dobo je posvetil predvsem glasbeni šoli. Tu sem ga najbolj spoznaval. Zadostuje primerjava, kakšna je bila šola leta 1976 in kakšno je zapustil Vid. Iz nekoliko vadbenih kotičkov, pisarne in stranišča na »štrbunk« je nastala moderna, zavist zbujujoča šola z vsem komfortom od študijskih sob do dvorane. Videl sem, koliko neutrudnega dela je bilo potrebno za take rezultate. Pa tudi ostra polena pod noge je bilo treba možato prenesti. Iz glasbene šole so se začeli čuti glasovi orkestror: godalnega, pihalnega in celo simfoničnega. Temu bi jaz rekel rast stroke. Vse skupaj ne more biti nič vredno, če so skladbe izvedene diletantsko. Toda, če se ti ob poslušanju glasbe naježi koža kljub temu, da poznaš svoja »kosmata ušesa«, potem to nekaj je. Vsa umetnost se začenja pri dirigentu orkestra. Glavni dirigent glasbene šole je pač ravnatelj.

Upam, da mi ne bo nihče zameril, če povem še dva zelo osebna pogleda na Vida Marcena.

Poznali smo se že preden si si ustvaril družino. Celo del tvoje fantovščine smo pili skupaj. Po poroki nisi spremenil odnosa do nas, lahko pa smo opazovali tvojo navezanost na ženo, kasneje še na hčerko in sina. V ničemer se nisi spremenil, dobil pa si še eno svetinjo. Ob sobotah dopoldan sem prav užival, ko se je vaša družina sprehajala po mestu.

Pa še zadnje! Ko te nekdo, ki nima do tebe nobene službene obveznosti več, skoraj dvajset let vedno ob novem letu obiše in zaželi zdravja, ti je enostavno lepo pri srcu. Takemu človeku lahko samo dahneš: Rad te imam! Prav je, da veš: To si ti VIDEK.«

g. Alojz Selič (Celje), nekdanji pevec

»Moje poznanstvo z gospodom Vidom Marcenom sega v rana mladeniška leta. Oba sva namreč iz istega področja; jaz iz Slivnice, on pa cca 10 km naprej iz Prevorja.

Dodobra sva se spoznala in se spoprijateljila v letu 1970. On je takrat, kot mladi glasbeni pedagog, učil na tretji osnovni šoli in na pedagoški gimnaziji. Tam je vodil tudi dekliški pevski zbor.

Jaz sem takrat prepeval pri Oktetu Merx. Iskali smo novega umetniškega vodjo. K sodelovanju sem povabil g. Vida Marcena. Pristal je na sodelovanje. Ostal je z nami, saj smo se dodobra spoprijateljili.

Po prenehanju našega delovanja sem jaz odšel h Komornemu moškemu zboru, on pa je prevzel mesto dirigenta pri moškem pevskem zboru Svoboda Celje. Ves čas sva bila v dobrih prijateljskih odnosih.

Ko smo pri Komornem moškem zboru potrebovali dirigenta, mi je tedanji predsednik, g. Grobelnik, dejal: »Ti si prijatelj profesorja Marcena. Povabi ga k sodelovanju.«

Sestali smo se in se dogovorili. Prevzel je mesto zborovodje Komornega moškega zbora Celje in ostal to kar polnih deset let.

Pod njegovim vodstvom smo naštudirali ogromno pesmi, od narodnih do najzahtevnejših. Udeležili smo se štirih državnih in dveh meddržavnih tekmovanj, kjer smo vedno dosegli odlične rezultate.

Vsako leto smo imeli vsaj eno, pa tudi več gostovanj, predvsem v tujini. Gostovali smo v Srbiji, v Makedoniji, v Italiji, v Nemčiji, v Švici, v Belgiji in na Nizozemskem. Največkrat smo gostovali v Nemčiji in na Nizozemskem. Na teh gostovanjih smo doživeli veliko doživetij, od katerih so nam mnoga za vedno ostala v spominu. Lahko bi jih napisal za celo knjigo, a to bi bilo preveč. Omejil se bom le na eno.

Bili smo na turneji po Nizozemski. Tovarna IFF nam je finančno omogočila to potovanje. Za protiuslugo smo jim na sedežu tovarne v Tilburgu priredili koncert.

V tem mestu je bilo tudi posebno zavetišče za umsko in fizično prizadete otroke. Starši so jih zjutraj zapeljali v zavetišče, popoldan pa so prišli ponje. Otroci so bili tako prizadeti, da so morali imeti vsak svojega vzgojitelja.

Tovarna je bila mecen in sponzor te ustanove. Prosili so nas, da bi zanje, predvsem za vzgojitelje, izvedli krajši koncertni program.

Naš dirigent, prof. Marcen, si je šel ogledat prostore, kjer bomo nastopali. Ko se je vrnil, nam je zaskrbljeno dejal: »Fantje, ko pridete na oder, naj nihče ne gleda po dvorani! Glejte samo mene, sicer boste imeli težave.«

Takšno navodilo pa je bilo nemogoče v celoti upoštevati. Že iz radovednosti je vsak pogledal po dvorani. Slika je bila strašna. Tako iznakaženih otrok še nihče med nami ni nikoli videl. Mnogi so ves čas spuščali tudi čudne glasove, krike in vriske. Vse nas je tako prizadelo, da smo le s težavo odpeli do konca. Ko smo se odpeljali, vso pot do Amsterdama ni nihče od pevcev spregovoril niti besede, tako smo bili zamorjeni.

Zvečer smo imeli koncert v mestu Leiden. Neki podjetnik, baje po rodu Slovenec, je zakupil vseh tisoč sedežev v dvorani in koncert podaril svojim meščanom. Po koncertu nas je povabil na večerjo v hotel Hilton, kjer smo bili nastanjeni. Njegova tajnica je vsakemu pevcu podelila tri bloke – enega za večerjo in dva za pijačo. Po večerji, ko so natakarji pobirali bloke in začeli streči pijačo, nas je ta podjetnik prišel pozdravit. Z njim sta bili lepo urejena mlada žena in odrasla hčerka. Njima v čast smo zapeli dve pesmi. S tem smo se temu gospodu tako prikupili, da je takoj ukazal natakarjem, naj prenehajo s pobiranjem blokov za pijačo. Vsak je lahko naročil na njegov račun kar je želel in kolikor je hotel.

Po tistem morečem prizoru in po napornem celovečernem koncertu se nam je takšna dobrodelna gesta tega podjetnika kar prilegla. Dobro smo jo izkoristili.

Eden naših fantov, ki je bil še posebno čutne narave, se še vedno ni povsem opomogel od tistega grozečega pogleda na uboge otroke. Sedel je na posebnem barskem stolčku ob šanku in si naročil martini. Pijače sicer ni bil vajen, a martini mu je vseeno dobro del. Natakarkar je budno pazil, da ni sedel ob praznem kozarcu. Vedno znova mu je natakalkar je imelo čudne posledice. Ko smo se odpravili spat, se ta fant še kar ni pobrigal za sobo. Še vedno je sedel tam ob šanku. Dirigent Marcen ga je s težavo pospremil kar v svojo sobo in ga položil na prazno sosednjo posteljo. Čim je vid zadremal, ga je oni fant prosil, da mu pomaga, ker bo bruhal. Odvedel ga je v stranišče. Počakal je, da se je malo spraznil, nato pa ga je odvedel nazaj v sobo. Čez par minut se je stvar ponovila. Spet ga je moral odvesti do stranišča. Ko pa se je to ponovilo že tretjič, je bilo Vidu dovolj. Poiskal je stolček, ki je bil pred ogledalom v kopalnici, ga postavil poleg straniščne školjke in fanta posadil nanj, rekoč: »Ko boš gotov, me pa pokliči.« Oba sta končno zaspala. Dirigent na postelji, fant pa kar na malem stolčku ob straniščni školjki.

Zjutraj je bilo obilo smeha in opazk na ta račun. Dirigenta smo v šali pomilovali, ker je moral po napornem dirigiranju opravljati še službo bolniške negovalke.

Prof. Vid Marcen je bil zelo natančen pri učenju novih pesmi. Vedno je vztrajal, da so bili vsi toni zelo natančno izvedeni in ni odnehal, dokler ni tega dosegel. Predvsem pa je bil tovariški in zelo delaven. Lahko bi se celo reklo – neumorno garaški.

Zagotovo lahko trdim, da je bil med vsemi enajstimi dirigenti, kolikor sem jih imel v svoji triinpetdesetletni pevski karieri, najbolj zagnan za delo, neustavljiv in neumoren.«

Eden ravnateljev celjskih osnovnih šol, ki želi ostati anonimen

To, kar nam ime pove,
naj v nalogo o **Vidu** gre.
Vsaka črka en značaj,
razmisli katera je zakaj:

V	VLJUDEN
I	INTELIGENTEN
D	DUHOVIT

M	MARLJIV
A	AMBICIOZEN
R	RADOVEDEN
Č	CENJEN
E	ENERGIČEN
N	NAPREDEN

Tako sem v aktivu doživel **Vida Marcena**,
polnih devet let je nastajala ta ocena.
Toda - vsak naj sam zrcalo si nastavi,
tudi Videk lahko se nam pohvali.

ZAKLJUČEK

Pisati življenjsko zgodbo človeka, ki ga nič ne poznaš, se nam je na začetku zdelo precej zahtevno. Ko pa nam je naša mentorica povedala, da bomo spoznavale življenje in delo človeka, ki je svoje delo posvetil glasbenemu delovanju z mladimi in poskrbel za kvaliteten razvoj celjske glasbene šole, nam je izziv postal zanimiv.

Naše srečanje z gospodom Vidom Marcenom zaradi zdravstvenih razlogov ni bilo takoj izvedljivo, zato smo uvodne informacije dobile iz pisnih virov, s katerimi nas je »oborožila« gospa Bojana Marcen, Vidova soproga. Ko pa smo ga spoznale, smo lahko le potrdile, da je vse, kar smo o njem izvedele, popolna resnica.

Za pomoč pri oblikovanju življenjske zgodbe gospoda Marcena smo poprosile tudi njegove nekdanje sodelavce in prijatelje. Vesele smo bile, da so nam mnogi priskočili na pomoč in nam zaupali del spominov na skupaj prehojeno pot.

Ob koncu smo ugotovile, da so se naša predvidevanja v celoti uresničila:

- Kot glasbeni pedagog in zborovodja je s svojimi zbori na domačih in na mednarodnih tekmovanjih dosegal zavidljive rezultate in tako ponesel glas o kvalitetnem celjskem zborovskem petju daleč preko naših meja.
- Kot ravnatelj celjske Glasbene šole je uspel razširiti tako prostorske kot kadrovske in učne kapacitete ter, ob pomoči uspešnih sodelavcev, popeljal celjsko glasbeno šolo v sam vrh slovenskih glasbenih šol.
- V Celju je prepoznavna osebnost, saj so ga mnogi naključno izbrani Celjani poznali. O časih, ko je vodil celjske mladinske in odrasle zборе pa so nekateri celo dejali: »Ja, to so bili Marcenovi časi.«
- Izkazalo se je, da je njegova sled, ki jo je pustil v mozaiku celjske kulturne in glasbene dejavnosti, dovolj velika, da si je zaslužil, da smo ga predstavile kot osebnost našega kraja.

Vesele smo, da smo raziskale njegovo življenjsko zgodbo in da jo lahko predstavimo tudi vam.

ZAHVALA

Ob koncu bi se rade zahvalile vsem, ki so nam pri našem delu pomagali. Hvala vsem, ki so pobrskali po spominu in nam zaupali nekaj utrinkov življenjske zgodbe, ki so jo prehodili skupaj z gospodom Vidom Marcenom ter nam tako pomagali pri oblikovanju njegovega življenjskega mozaika.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so nas pri našem delu usmerjali, nas spodbujali in nam pomagali pri oblikovanju naše naloge.

Predvsem pa bi se rade zahvalile gospodu Vidu Marcenu, ki nam je bil neprecenljivi vir informacij ter njegovi soprogi, gospe Bojani Marcen, ki je ves čas skrbela za to, da so vse informacije in zbrano gradivo našli svoje mesto.

slika 52: MLADE RAZISKOVALKE PRI DELU
(leta 2012; fotografija je last raziskovalk)

VIRI IN LITERATURA

PISNI VIRI: Germadnik, Janko: 100 let slovenskega glasbenega šolstva v Celju; Glasbena šola Celje; Celje; 2008

Glasbena šola Celje – Publikacija Glasbene šole Celje 2008/2009

Glasbena šola Celje danes – koncertni program ob stoti obletnici glasbenega šolstva v Celju

časopisni članki: Celjan (2004; 30. 4. 2008; 28. 1. 2009)
Novi tednik (3. 6. 1971; 14. 10. 1976; 12. 5. 1977;
16. 6. 1977; 6. 10. 1977; 29. 9. 1983;
15.11. 1984; 23. 12. 2003; 30. 12. 2004;
8. 4. 2005; 22. 10. 2008; 26. 11. 2008)
Večer (5. 4. 2005; 12. 5. 2005)
Delo (13. 5. 1977; 12. 5. 2005)
Rhein – SiegRundschau (11. 5. 1977)
Rhein – Sieg – Zeitung (11. 5. 1977)

Fotografija na naslovnici je iz osebnega arhiva g. Vida Marcena.

USTNI VIRI: mag. Vid Marcen
ga. Bojana Marcen (Celje), žena
g. Ciril Vertačnik (Velenje), prijatelj
g. Ivan Janez Domitrovič (Celje), bivši sodelavec
g. Fric Dosedla (Celje), prijatelj
g. Alojz Selič (Celje), nekdanji pevec

IZJAVA

Mentor (-ica) , Jana Draksler, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom mag. Vid Marcen – osebnost mojega kraja, katere avtorji (-ice) so Neža Arnol, Alisa Kiker in Izza Kragl:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 9. 3. 2012

Šola: OŠ Frana Kranjca Celje

Podpis mentorja(-ice)

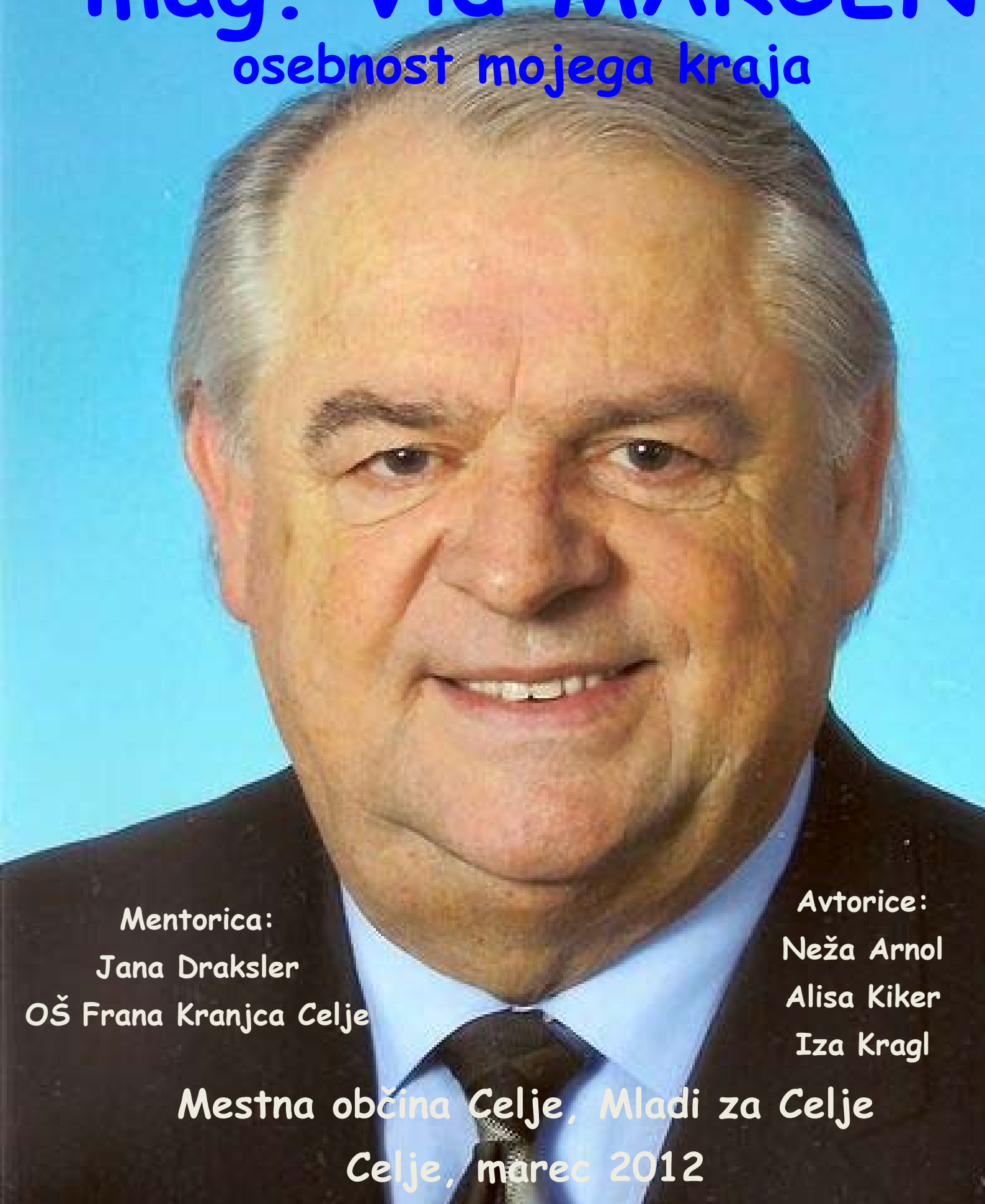
Jana Draksler

Podpis odgovorne osebe

Danica Šalej

mag. Vid MARCEN

osebnost mojega kraja

Mentorica:

Jana Draksler

OŠ Frana Kranjca Celje

Avtorice:

Neža Arnol

Alisa Kiker

Iza Kragl

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2012